

BOERhier VEILINGS

'n Boer is gekies deur God

GRATIS

Uitgawe 35

5 Februarie 2024

www.boerhier.co.za

**Valley Venture
Stud**

INHOUD

- 1 Valley Venture Stud
- 6 Discover the Rich Legacy of
- 6 Valley Venture Stud
- 10 Totale Uitverkoping – 17 Februarie
- 13 Astral kraai weer koning ná historiese verlies
- 17 Mooihook Merino's 6de Produksieveiling – 20 Februarie
- 18 Dual Purpose Sheep Breeds in South Africa
- 21 Jongooi Aanteel- & Slagvee Veiling – 20 Februarie
- 22 Borane nou ook onder gBLUP-elite
- 25 Dohne Merino Nasionale Veiling – 21 Februarie
- 26 Stress in Chickens
- 27 Valley Venture Stud & Friends live Auction 2024 – 17 February
- 32 Enkel-geen mutasies in kleinveerasse
- 34 Stormberg Merinos Auction – 21 Februarie
- 37 Economic benefits of trophy hunting are dubious — a colonial sport for the privileged few
- 41 Total dispersal sale Argyle Farming – 27 February
- 43 TLU SA lê insette vir 2024 begroting voor aan minister van finansies
- 48 Lumpy-skin disease – a disease of socio-economic importance
- 54 Lammers grootmaak vir inkomste
- 62 Groep 3 Merino Produksie Veiling – 29 Februarie
- 68 16th Overvaal Dexter Club Auction – 2 March
- 69 De Oude Kraal Dorpers Production Auction – 16 March
- 71 Did you know? World of Pork
- 73 Wat sê die Markte

Artikels saamgestel deur BOERhier en Zanmari Crous, AffiePlaas Fotografie en Christine Vosloo Photography, in samewerking met die adverteerders.

Ontwerpe en samestelling gedoen deur BOERhier.

Bemarking en kliëntediens word behartig deur BOERhier span.

Kopiereg van BOERhier word streng voorbehou.

Vir verdere navraag, kontak:
073 895 6392 of e-pos
info@boerhier.co.za

Besoek ons webtuiste
www.boerhier.co.za en
www.farmhere.co.za

Inligting verskaf vir advertensie en artikels in BOERhier is ontvang vanaf adverteerders.

BOERhier word gevrywaar van enige verliese of beserings wat kan plaasvind. Lesers word aanbeveel om navorsing te doen voordat 'n transaksie behartig word en 'n produk gebruik word.

Kliek op die pyltjie vir die inhoud bladsy

Kliek op die ikoon om die video te kyk

Foto: Christine Vosloo Fotografie

Ruik God se goedheid

My nooi is in 'n nartjie en my ouma is in kaneel, sing Jan de Wet D.J. Opperman se Sproeireën gedig. Daar is iemand... iemand in anys. Ja, daar is 'n vrou in elke geur.

Elke keer as ek 'n nartjie oopbreek en die sproeireën deur my neus optrek, dink ek terug aan my moeder – die klein, stillerige, statige dame wat so op haar eie my as lummel op die pad gehou het.

Spesifieke geure laat 'n mens onthou. Dit neem jou terug na gebeurtenisse wat 'n impak in jou lewe gemaak het. Sommige daarvan was vinnig en kragtig. Ander het weer tyd geneem met 'n groot impak. Dis asof jy nie daarvan ontslae kan raak nie.

Die dag toe jy oorval is deur God se liefde het jy 'n voorsmaak gekry van hoe goed God is. Die dag toe jy besef het hoe ver van die regte pad jy eintlik is, dat jy eintlik op pad is na die ewige dood en dat Jesus na die aarde toe gekom het om jou van die verkeerde pad af te kom haal, het 'n wonder geur vir jou oopgegaan.

Dis net jammer dat die geure van die wêreld baie keer die lieflike geur oordonder. Ons raak so besig in die wêreld, ons word ingeslurp deur die wêreld en sy geure dat ons die wonder van God se goedheid-geur erens langs die pad verloor.

Vir die wêreld is God se goedheid onsin. Vir die wêreld is Jesus se dood aan die kruis 'n sprokie wat baie mooi klink, maar nie veel waarheid dra nie. Hoe kon God se Seun vir 'n klomp sondige mense aan 'n kruis hang? Hoe kon Jesus die

offerlam wees wat geslag word om te betaal vir al die mense se sonde?

Dit is hierdie praatjies wat die wonderlike geur van God se goedheid uit ons lewe verdryf. Dit is presies wat die duiwel wil hê. Hy wil die geheue van die goeie geure uit ons kom dryf sodat ons nie meer God se goedheid kan ruik nie.

Hierteen moet ons onsself staal. Ons moet ons voorberei dat daar iemand is wat ons geheue van geure wil uitwis.

Onthou: Julle het mos al 'n voorsmaak gehad van hoe goed die Here is. Ons het al God se goedheid by wyse van spreuks, geproe en geruik en dit moet ons ten alle koste beskerm. Ons mag nie toelaat dat dit ons ontneem word nie.

Soos 'n nartjie wat breek en die sproeireën deur my neusgate trek en ek aan my moeder dink, moet ons al te gereeld by plekke opdaag waar ons God se goedheid weer kan ervaar. Dit is hier waar ons ook meer van God kan ontdek.

Maak 'n punt daarvan om afsprake in jou boek te maak, sodat jy tyd opsy kan sit vir God se geure. Maak jouself oop om omgedop te word deur nuwe belewenisse saam met God wat Sy genade en goedheid op 'n nuwe manier aan jou openbaar.

Maak tyd. Maak plek. Gaan sit in die veld. Op die berg. Langs die see. In die sand. In die tuin. Ruik die geure en laat toe dat die Heilige Gees jou weer help om God se goedheid te ervaar net daar waar jy in die lewe is.

God is goed. Gister, vandag en môre.

BOERBOEL®
WEAR

VARS
VOORRAAD

GEMAAK IN SA

GOEIE NUUS: ADVERTEER BY ONS!

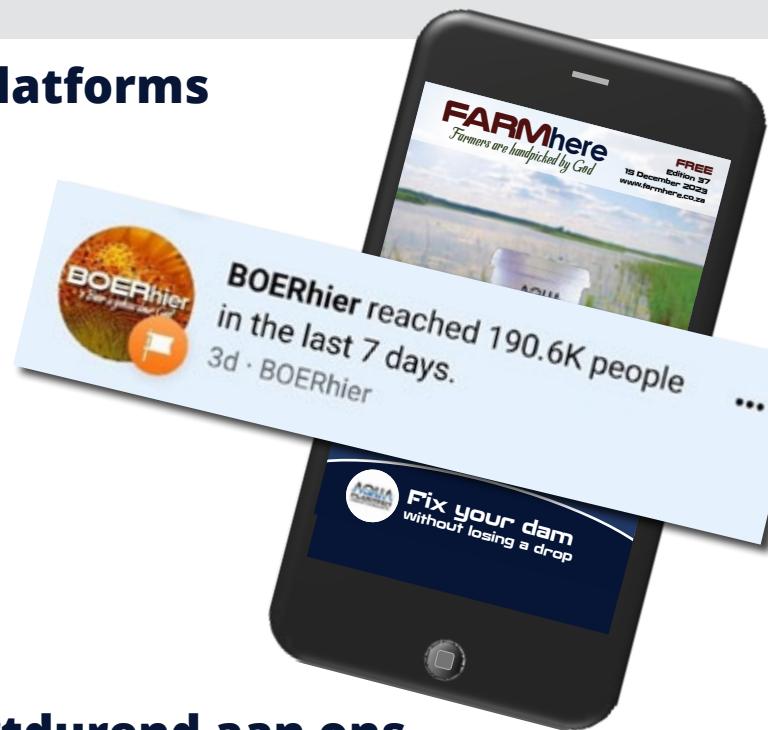
Gratis Digitale Tydskrif vanaf 2017

Bereik maandeliks meer as 120 000 lesers

BOERhier / FARMhere het **3 nuwe LinkedIn** sosiale media bladsye en ons het voortgegaan om alle advertensies op hierdie platforms te deel sonder ekstra koste.

**Dit bring ons advertensieplatforms
tot 22 nou:**

- 2 x webwerwe,
- 2 x besigheid FB bladsye,
- 2 x FB Groepe,
- 3 x LinkedIn bladsye,
- 2 x Instagram-bladsye,
- 1 x TikTok bladsy,
- 1 x YouTube-kanaal,
- 3 x tydskrifte en
- 6 x FB bestuursprofiele.

Ons streef daarna om voortdurend aan ons kliënte kwaliteit en effektiewe advertensies te bied.

BOERhier / FARMhere gee God al die eer en eer vir ons volgehoue sukses.

Kontak Ons:

 (0) 73 895 6392 | (0) 71 704 6282
 info@boerhier.co.za

www.boerhier.co.za

Discover the Rich Legacy of Valley Venture Stud

Nestled in the heart of Vryburg, North West Province, South Africa, Valley Venture Stud stands as a testament to decades of family dedication to stud breeding. This cherished farm passed down through generations, has become a sanctuary for some of South Africa's most exquisite animals.

Tina de Jager, a pioneer in the family, surprised everyone by moving from a background of breeding Santa Gertrudis cattle and American Saddlebred horses to the captivating world of wildlife. Fueled by an unyielding passion for nature, Tina embarked on her first wildlife breeding project in 1995, introducing Sable from Zimbabwe. These majestic animals, with their impressive size and well-formed bodies, left an indelible mark on Tina.

Recognizing the importance of meticulous selection and breeding animals, Tina paved the way for the future success of her herd. In 2007, she founded the Pure Zambian herd, meticulously sourcing superior bloodlines from Piet Warren, Thaba Tholo, and Chris Visser. This herd boasts sought-after genetics from Magic, Tsunami, Madala, Charlie, Black Jack, Tequila, and Explorer.

Valley Venture takes pride in advocating for strong dam lines among top pedigree bulls, firmly believing that a good dam produces a good breeding animal. The acquisition of the best bloodlines from Piet Warren, Thaba Tholo, and Chris Visser laid the foundation for top-quality genetic material.

At the heart of Valley Venture is Ouma Bok, a cornerstone cow originally purchased from Chris Visser. The legacy of the best Sables produced on Valley Venture is believed to be carried on by the offspring of this remarkable cow. Ouma Bok's final bull calf was raised in a specially crafted boma under infrared lights, now known as 'Ouma Boma,' and her legacy lives on through her daughters.

The Roan herd's development began in 2005, driven by Tina's deep love for the species, with founding herd genetics sourced from the great plains of Namibia. The Nyala herd, initiated in 2000, reflects Tina's vision to breed resilient and big-bodied yala. Notably, Green 250 (2 5/8"), a leading breeding bull within the Nyala herd, consistently proves himself as one of the top breeding bulls in the country. Valley Venture's Nyala division has flourished, solidifying its reputation as "The Breeders Choice."

The management of Tortilis Springbuck further adds to the stud's diverse offerings.

Since 1991, the Santa Gertrudis has been a big part of Valley Venture Stud, all thanks to the love Willie and Tina de Jager have for this breed. Back in 1991, their stud farm, Valley Venture Stud, officially joined the Santa Gertrudis society. Their initial stud bull, Baron, turned out to be one of the finest in the breed, becoming the key foundation in their breeding efforts.

His family lines are still going strong in the stud.

In 1995, Willie and Tina entered the National Championships in Johannesburg for the first time. It was an exciting moment as they not only participated but also won the special title for the breeder with the most points. Ever since Valley Venture Stud maintained an undefeated record in this category, showcasing their ongoing commitment to breeding outstanding Santa Gertrudis cattle.

The love for American Saddlebred horses dates back to 1971 when Ria Steyn imported the first horses from the USA. Valley Venture strives to breed the perfect American Saddlebred Horses, characterized by their presence, style, and spirited yet gentle temperament.

Importing the best international bloodlines has ensured Valley Venture's success in the show ring. The continued love for these breeds by Ria's daughter Tina and her son Willie has resulted in

numerous victories, including the title of 5-time consecutive 3-gaited SA Grand Champion. Sporting Street Fighter, bred by

Valley Venture, holds a record of winning the 3-Gaited Grand Championship at Nationals for 5 consecutive years.

Valley Venture Stud proudly embraces the slogan, "The Breeder's Choice," reflecting a commitment to excellence and ethical practices in the world of breeding.

"Ethical Breeding" is at the heart of our philosophy. We prioritise the well-being of our animals ensuring that every breeding decision aligns with high ethical standards.

"Tested Genetics" this meticulous process ensures that only the finest genetics are passed on, promoting the production of strong, healthy, and exceptional animals.

"Proven Pedigrees" adds a layer of assurance. Our commitment to maintaining detailed lineage records ensures that each animal comes from a heritage of successful breeding. This history of excellence is a testament to the quality and reliability of our pedigrees.

We take pride in being "The Breeder's Choice," offering animals with exceptional genetics and pedigrees while upholding the highest standards of animal welfare.

Valley Venture stands as a leader, driven by family tradition, extensive research, and meticulous selection. The stud welcomes you to enhance your breeding program with the progeny of their exceptional herds.

Top-quality genetic material is the focus of Valley Venture Stud, home to South Africa's finest Santa Gertrudis Cattle, American Saddlebred, Roan, Nyala and Sable Antelope.

Tina de Jager | 082 774 4777 | tina@bushveld.info

TE KOOP

2 Comet MP30 pumps

Nog net eenkeer
gebruik om te sien hoe
hul werk

Prys **R10 000** vir altwee

Vir meer inligting kontak
Herman:

083 409 4073 (geen WhatsApp)

Email: h79jacobs@gmail.com

Totale UITVERKOPING

17 FEBRUARIE 2024
11:00, Warmbad Veilingskrale

5 Teelbulle

110 Jong Bulle

122 Koeie met Kalwers

52 Dragtige Koeie

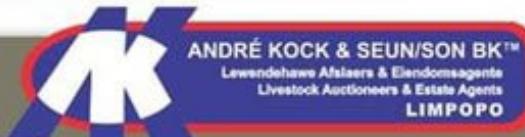
80 Verse

(Sommige dragtig gesertifiseerd)

15 Kommersiële diere

WRR
Auction of Champs!

Christiaan Botha 083 459 1955 Paul van Vuuren 083 658 7318
Mieke Botha 079 229 4385 Andrew Smith 082 411 6621
Paul van Vuuren 083 230 3595 Schalk Erlank 082 558 6891

Irma Fourie
SIGNATURE AUTO DEALS

Toyota Hilux Bakkie Specials

2.4 GD-6 RB Raider Auto Double Cab

Was: R623 200.00

Now: R560 879.00

2.4 GD-6 4x4 Raider Double Cab Auto

Was: R706 300.00

Now: R635 670.00

2.4 GD-6 4x4 Raider X Line Auto Double Cab

Was: R706 300.00

Now: R663 922.00

2.4 GD-6 Raider Manual Double Cab

Was: R602 100.00

Now: R543 286.00

2.4 GD-6 4x4 Manual Double Cab

Was: R674 800.00

Now: R603 946.00

2.4 GD-6 4x4 Raider X Manual Double Cab

Was: R674 800.00

Now: R634 312.43

2.4 GD-6 RB SR Manual Double Cab

Was: R652 800.00

Now: R574 465.00

2.8 GD-6 RB Raider Auto Double Cab

Was: R754 200.00

Now: R678 779.00

2.8 GD-6 4x4 Raider Double Cab

Was: R842 900.00

Now: R758 610.50

2.8 GD-6 RB Legend Auto Double Cab

Was: R853 200.00

Now: R767 879.00

2.8 GD-6 4x4 Legend RS Auto Double Cab

Was: R1 005 000.00

Now: R904 500.00

2.8 GD-6 RB Legend RS Auto Double Cab

Was: R951 600.00

Now: R856 439.00

2.8 GD-6 4x4 Legend Auto Double Cab

Was: R903 400.00

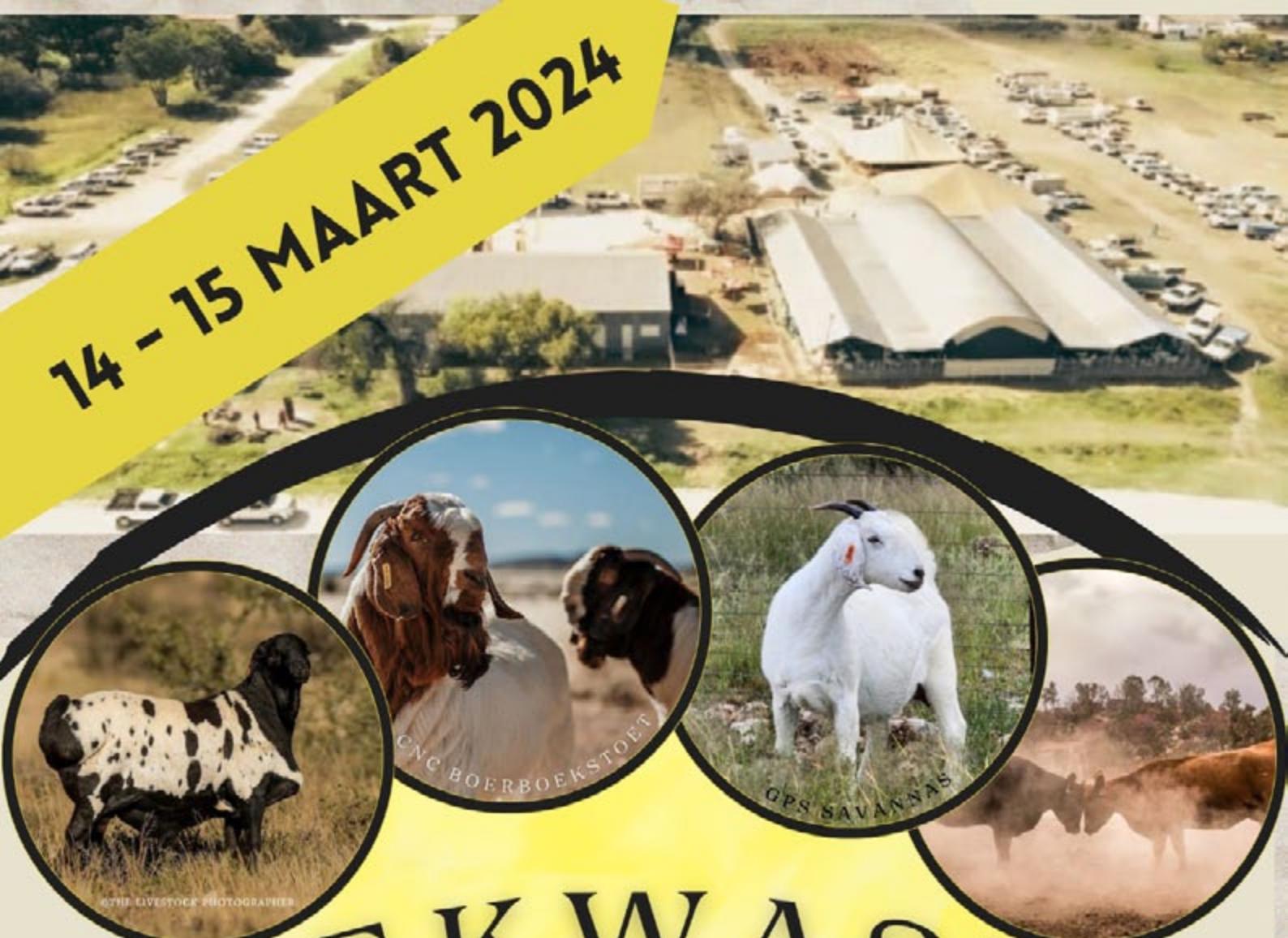
Now: R813 059.00

IRMA FOURIE

ifourie@cfaomotors.co.za

072 215 7450

14 - 15 MAART 2024

GRIEKWASTAD SKOU

PERSIE SKOU
BOERBOKSTREEKS KAMPIOENSKAP
SAVANNA STREEKS KAMPIOENSKAP
INTERRAS-BEESSKOU
SLAGLAM KOMPETISIE

Anja Meintjes - 082 374 8290
griekwastadskou@gmail.com

Astral kraai weer koning ná historiese verlies

Tania Heyns

Die hoenderreus Astral Foods het sy skip weer omgedraai.

Chris Schutte, uitvoerende hoof van Astral, sê dié maatskappy was gedurende die eerste kwartaal van die nuwe boekjaar reeds weer winsgewend nadat hy aan die einde van die vorige boekjaar vir die eerste keer in sy 23 jaar lange bestaan 'n verlies aangeteken het.

Die maatskappy het ná die historiese verlies aangedui dat hy in die toekoms op die normalisering van sy bedrywighede gaan konsentreer en alle pogings gaan aanwend om die balansstaat te herbou.

Dit is presies wat die maatskappy in die eerste kwartaal van die 2023-'24-boekjaar gedoen het.

Astral het in die eerste kwartaal van die nuwe finansiële jaar "goeie vordering gemaak" met die hantering van verskeie uitdagings – waaronder beurtkrag en voëlgrip – wat tot die verlies aan die einde van die vorige boekjaar bygedra het.

Astral kon onder meer noodrugsteunkragopwerkingskapasiteit by al sy aanlegte handhaaf.

Laer fases van beurtkrag het die groep ook in staat gestel om sy dieseluitgawes onder die verwagte koste te hou.

Schutte sê die maatskappy moes steeds aansienlike dieselkoste in die eerste kwartaal aangaan om die Standerton-pluimveeverwerkingsaanleg te midde van munisipale kragonderbrekings aan die gang te hou.

Gebeurlikheidsplanne is ook ingestel om ononderbroke watervoorsiening te verseker.

Schutte sê laer voerkoste is in die eerste kwartaal behaal danksy genormaliseerde braaikuikenouderdom en lewende gewig, wat gelei het tot 'n verbeterde voeromsettingskoers.

Die effense verligting van plaaslike sagtekommoditeit-insetpryse, het ook in Astral se guns getel.

Astral kon ook 'n potensiële tekort aan hoender weens die voëlgriepuitbreking omseil deur middel van 'n duur program om braaikuiken-eiers in te voer.

Maroela Media het vroeër berig Astral Foods het teen die einde van September, sy finansiële jaareinde, 'n inkomste van R19,3 miljard, maar 'n verlies van R621 miljoen aangeteken.

Hoewel sy inkomste in die voerafdeling op 'n jaargrondslag toegeneem het, het die inkomste uit die pluimvee-afdeling in die vorige finansiële jaar afgeneem. Dit is gedryf deur 'n afname van 9,6% in verkoopsvolumes.

Dié afdeling is verantwoordelik vir 82% van Astral se algehele eksterne inkomste.

Volgens Schutte het dié afdeling egter 'n marginalevlak van winsgewendheid in die eerste kwartaal behaal.

Astral verwag na aanleiding van die lae vlak van verdienste wat hy in die vorige vergelykende ses maande (geëindig op 31 Maart 2023) behaal het, dat verdienste per aandeel en wesensverdienste per aandeel vir die ses maande geëindig 31 Maart 2024 met minstens 300% kan styg tot onderskeidelik 647c en 654c.

"Die groep se finansiële posisie bly gesond," sê Schutte.

Inhoud: <https://maroelamedia.co.za/nuus/sa-nuus/astral-kraai-weer-koning-na-historiese-verlies/>

AGRIFUTURE

Begrafnisversekering

Die slim finansiële keuse met ZAZU Life Agrifuture

Kontak Casper de Bruyn vandag nog vir 'n GRATIS kwotasie!
064 538 7740 | Casper@jocama.co.za

Onderskryf deur **GUARDRISK**
TAILORED RISK SOLUTIONS

Zazu Life FSP 5070. Underwritten by Guardrisk Life Ltd Licensed life insurer and FSP No 76.
Visit zazulife.co.za for Ts & Cs.

REDNIL

Reg. No. G3911 Act 36/1947
NSO V13/17.4.2/1187 Act 13/2003

STOP REDWATER IN ITS TRACKS

Available in a very convenient
50 ml and 100 ml bottle!

At the recommended dosage of 5 ml / 100 kg, a 100 ml bottle is sufficient to treat 4 cattle with a body weight of 500 kg each.

Treats & prevents Asiatic redwater for 2 weeks. | Treats & prevents African redwater for 4 weeks.

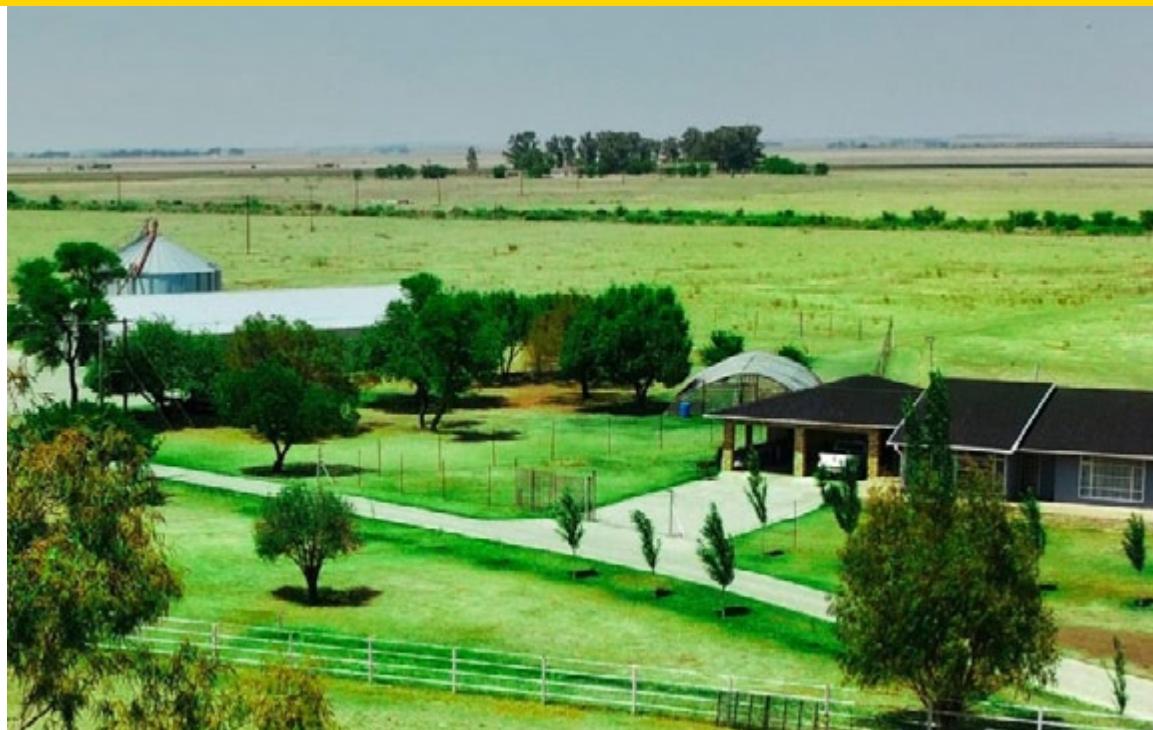

Registration Holder: Kyron Animal Health (Pty) Ltd., Reg. No. 2004/021847/07, Unit 45C, 45 Parkview Street, Highway Business Park, Rooihuiskraal Ext. 31, Centurion, 0157, South Africa. Tel: 0861 247 463.

Exclusive Cattle Farming Opportunity in Northern Free State

Discover a remarkable 1350-hectare cattle farm nestled between Vredefort and Koppies.

For inquiries or to seize this opportunity, contact us via WhatsApp at 074 409 3929.

FEATURES:

- Prime location with proximity to Vredefort and Koppies.
- Impeccable 1350-hectare cattle farm in optimal condition.
- Feedlot facility for 1600 calves.
- Well-equipped sheep handling facilities, extendable into a sheep feedlot.
- Two well-maintained houses, perfect for family living.
- Abundant natural grazing camps, complemented by Smutvinger grass for annual baling.
- Multiple windmills and dams serving all camps.
- Ample and well-organized storage facilities.
- Electric fencing surrounds the property, ensuring security.
- All fencing and gates are in excellent condition.

PRICING:

- Farmland alone: R40 million (Commission included).
- Running concern with stud and commercial cattle, boergoats, sheep, chickens, and farm equipment: R62 million (Commission included).

Note: The farm portions are owned by debt-free companies; buyers acquire these companies as assets.

Seize the opportunity to own a thriving cattle farm with endless possibilities.

Contact us now for more details and to schedule a viewing.

Whatsapp 074 409 3929

RAWSON
Auctions

YOUR NEIGHBOURHOOD EXPERTS

SMITHFIELD VEILING

Mooihoeck
Merino's

PRODUKSIE GEDREWEE

Mooihoeck Merino's

6de Produksieveiling

20 FEBRUARIE 2024
12H00 | SMITHFIELD, MOOIHOEK

GPS: S 30° 9' 8.6" E 26° 17' 17.3"

AANBOD:

- 20 Ramme
- OOIE:
 - 380 Dragtige Ooie 4T -VB (3mnde wol)
 - 480 Jong Oop 2T Ooie (3mnde wol)
 - 250 Ou Ooie (3 mnde wol)
- ±1200 Hamel Lammers (5 mnde wol)

NAVRAE:

THON SWANEPOEL	072 117 7766
THIAN SWANEPOEL	072 266 8550
JAN JOUBERT (BKB)	082 573 4980
JP MARAIS (AFSLAER)	060 551 6537

BESOEK ONS BY WWW.BKB.CO.ZA

BKB

LEWENDEHAWE &
AFSLAERSDIENSTE

AFSLAERS
PO BOX 304, CRAWDIX, 6880
TEL: 048 681 3080 FAX: 048 681 2600
E-POS: BEMARK.CRAWDIX@BKB.CO.ZA
REG. NO: 1998/012455/06

TERME: Elektroniese veiling nie een aanvraag nie. 'n Aanvraag moet op kontak gesoek aan die kontakpersoon. Elektroniese toestuurtelefoniese beredelinge, TDA dokumente word net soos by regstelde prosesse. Als gesoek word hierin 'n reservering verklaar en nie 'n besoek om te beoordelik lammings die einddag of ander tertye versterke aangevraai. Die regelsette van die KSA soos Verbruiker oogsteekmerking 2008 is bindende. http://WWW.GOVZA/DOCUMENTS/VOLG/VERBRIEFING/2008/REGSETTE_VERBRIEFING_2008.pdf. Besoek die website vir meer details by WWW.BKB.CO.ZA.

Dual Purpose Sheep Breeds in South Africa

Sheep Farming in South Africa

©Lynn Rapson Koppiesfontein

The Afrino is a South African bred dual-purpose sheep breed that grow well on veld grazing systems.

Dual-purpose sheep breeds in South Africa refers to an animal that can be farmed for both the production of wool and meat. South African studies have found that farming with a suitable dual-purpose breed for a specific climate can generate a higher income than farming with a meat-only breed.

South African Mutton Merino

However, many parameters play a role, not least how each breed reacts to climate conditions such as drought.

Therefore it is important to choose the right breed to adapt to current farming conditions and weather patterns. A few of the most important dual-purpose breeds in South Africa are listed below.

The dual-purpose Merino is also called the German Merino and was used to develop other sheep breeds such as the Dormer and Dohne Merino. Through breeding and selection, this breed is now considered uniquely South African.

This large sheep produces both meat and good quality medium to strong wool of 21 - 23 micron. Although initially developed to utilise winter grazing in the Western Cape and rear their lambs before grazing deteriorates in summer, the mutton Merino adapts well to a range of climates and is found countrywide.

It has a high resistance to internal parasites such as hairworm and is less susceptible to diseases such as Johne's disease. The age of first lambing is 22 months. The mutton Merino's 100-day weights are 29 kg for ewes and 32 kg for rams. The mutton Merino puts on fat when older and can, therefore, be slaughtered at a heavier live weight. Carcasses have an even fat distribution.

Merino Landsheep

The first Merino Landsheep was imported from Germany in 1956 and quickly adapted to South Africa's grazing conditions and climate. The Landsheep has a very long and deep body, producing heavy lamb carcasses of 20 - 25 kg at 100 to 120 days with an above average slaughter percentage of around 54%.

The breed is fertile and can produce three lambs every two years with first lambing at 12 - 15 months. Lambs are small at birth with very few birthing problems. The Merino Landsheep produce a good crop of medium to strong wool.

Dormer Sheep

The Dormer meat sheep was 'developed' in South Africa through crossbreeding Dorset Horn rams with German Merino ewes. The name 'Dormer' refers to the parent breeds Dorset and Merino. It was specifically bred for the cold and wet conditions of the winter rainfall areas of the Western Cape but is farmed successfully in temperate conditions on natural veld and cultivated pastures.

The Dormer produces strong white wool of average 27 microns. The well-muscled sheep shows early maturity age - first lambing is 18 months - and is very fertile; producing small, multiple lambs. The fast-growing breed exhibits a good feed conversion rate to produce slaughter-size lambs at an early age - lambs can be market-ready at three months, weighing 16 - 22 kg. The Dormer is resistant to the Muellerius lungworm.

Dohne Merino Sheep

The Dohne Merino sheep was developed from crossing South African Mutton Merino rams with Merino ewes to adapt to the sour grass veld areas in the Eastern Cape. Since the development of the breed in 1939, embryos of the Dohne have been exported to establish breeder societies in Australia and Uruguay.

A dual-purpose breed, the hornless white Dohne produces meat and fine to medium wool.

Dohne lambs can achieve a slaughter weight of 40 kg in 4 to 6 months. The Dohne's 100-day weaning weights are 29.9 kg for ewes and 31.1 kg for rams.

Afrino Sheep

A locally-developed dual-purpose sheep breed, the Afrino has 25% Merino, 25% Ronderib Afrikaner and 50% SA Mutton Merino as its ancestors. It was developed as a wool-producing sheep, suitable for extensive farming conditions with an early maturity for slaughter lamb production.

The Afrino is a large breed with wool of 18 - 22 microns which can contribute 20% of income; the rest is from meat production. The age of first lambing is about 17 months and the average marketing age (42 kg) is achieved in 7 to 9 months under veld grazing conditions. Afrinos do well in feedlot farming systems as feed is converted to muscle rather than fat.

Suffolk Sheep

The Suffolk sheep is a polled (hornless) English sheep breed that was brought to South Africa in the late 1890s. Some considered the Suffolk a meat breed but is also used for wool production.

A large muscular breed with black head and black legs, the sheep produces a carcass with a good ratio of lean meat and fat, but they also produce medium wool. Suffolks experience easy births, but rarely produce twins. Suffolk rams are often used for crossbreeding and produce heavy early-maturing lambs that can be market-ready in just over 2 months.

By Marinda Louw

Inhouse: <https://southafrica.co.za/dual-purpose-sheep-breeds-south-africa.html>

©Ben du Plessis

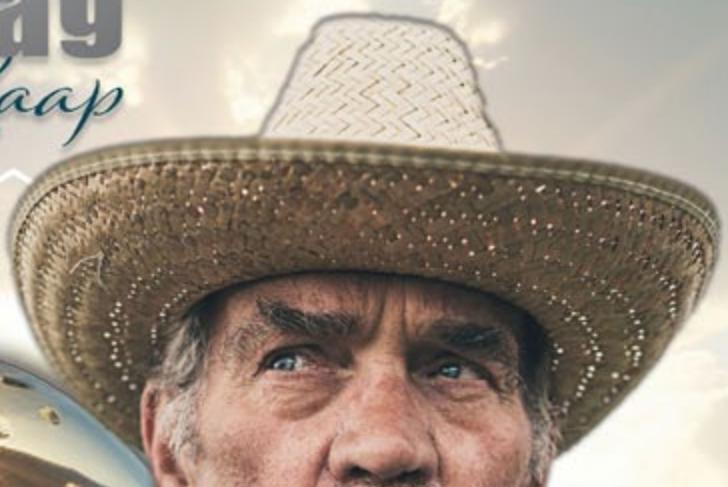
The Merino Landsheep originally from Germany is an exceptionally large sheep with deep body.

SAKELIGA

KragDag

Wes-Kaap

Daar is 'n alternatief!

Prospektus 2024

21-23 Maart 2024

BKB UPINGTON JONGOOI AANTEEL- & SLAGVEE VEILING

DINSDAG, 20 FEBRUARIE 2024

| 11VM | KLK VOERKRALE

GPS KOÖRDINATE: -28.410351, 21.333010

BESPREEK ASB U GETALLE BY:

- Chris Hendriks (Afslaer) 083 449 0852
- Stiaan von Wielligh (BKB) 082 844 6604
- Herman Smit 082 373 6822
- Jan Engels 082 772 6767

TERMIÉ: Elektroniese betalings op dag van veiling. 2% Hanteringsvool op alle kaarttransaksies. Elektroniese oopplaasinstansie beskikbaar. FICA-dokumente word vereis by registrasieproses. Alle goeders word met 'n reserverysekerheid verkoopt en 'n reg bestaan om te bied deur of namens die eienaar of afslaer, tenzij anders aangeadf. Die regulasies van die Wet op Verbruikerbeskerming 2008 is beskikbaar by <http://www.gov.za/documents/consumer-protection-act-regulations>. Besiglig die veilingregulasies by www.bkb.co.za.

NAVRAE: STIAAN VON WIELLIGH (BKB)

AFLAER: CHRIS HENDRIKS

BESOEK ONS BY WWW.BKB.CO.ZA

082 844 6604

083 449 0852

BKB

The Trusted Home of Agriculture
Die Retroubare Tuiste van Landbou

Borané nou ook onder gBLUP-elite

Die SA Boran-beestelersgenootskap is die jongste om sy uitblinkerbeeste se genomiese inligting te karteer.

Dié genootskap het aan SA Stamboek se Vleisbees- genomiese program (BGP) deelgeneem wat in 2015 van stapel gestuur is. Net minder as 500 geskikte geneties invloedryke Boranbeeste is gegenotipeer om die grondslag te vorm vir 'n toekomstige genomiese verwysingspopulasie.

In 2018 is genomiese inligting vir die eerste keer gebruik vir hierdie doel, toe die eerste genomiese teelwaardes tot voordeel van die kommersiële vleisbeesproduente vrygestel is.

Om dié status te bereik word die metode genaamd enkelstap genomiese beste liniére onsydige beraming (gBLUP) ingespan, 'n moderne tegnologie om die genetiese meriete van plaasdiere akkuraat te voorspel. Dit is 'n enorme verbetering op die gewone metode om teelwaardes deur meting te bepaal.

Die Boran-telersgenootskap is nou die tiende SA Stamboek-lid om hierdie era te betree.

Maroela Media het vroeër berig dat die Hugenoot-beesras ook met hierdie stelsel spog.

Die eerste ras in Suid-Afrika wat Stamboek se genomies verrykte BLUP-teelwaardes (GEBV's) ontvang het, was die Bonsmara, gevvolg deur die Beefmaster-, Drakensberger- en Hereford-

beesras. Al drie melkbeesrasse, Holstein, Jersey en Ayrshire, het dit ook ontvang en onder die skaaprassse kan die Merino ook by die lys gevoeg word.

Stoetbulle en -koeie wat relatief onverwant is en 'n uitgebreide nageslag het, waarvan die gemete waardes aangeteken is, is ideale kandidate vir dié program. Hul genetiese kode en waardes as teeldiere word dus bepaal en wedersyds gebruik om akkurate voorspellings te maak vir hul aanwas, wat oorweeg word as teeldiere vir toekomstige geslagte.

Inligting van merkers van enkelgene van onder meer verskillende genetiese afwykings en ernstige genetiese siektes, asook poenskoggene, dubbelbespiering en vleissagtheid is van die bruikbare data wat ontsluit word.

Die Boran-genootskap het onderneem om verder in hierdie stelsel te belê deur sy verwysingspopulasie uit te brei.

Stamboek en sy telersgenootskappe se belegging in plaaslike hulpbronne en veral die uitbreiding van die vermoë van plaaslike wetenskaplikes en infrastruktuur, plaas Suid-Afrikaanse telers en die bedryf op dieselfde vlak as die bestes wêreldwyd.

Myburgh Toerusting

Vir die Boer, van die Boer

Bol-'n-Vlieg

Moeg vir vlieë

Plaaslik vervaardigde vlieëvanger

082 417 0175

Koop nou:

<https://myburgh-toerusting.myshopify.com/>

Bol-'n-vlieg Produkte

R203 1 pak, R995 5 pak, R1950 10 pak

Elke implement wat ons verkoop is gebou om te hou.
Kwaliteit lê my na aan die hart.

th Gear Nomad
Photography & Video Productions

LANDBOU FOTOGRAFIE & VIDEO

VEILINGS, KATALOGUSSE, LANDBOU BYEENKOMSTE,
DIERE, VASTE EIENDOM, TOERUSTING

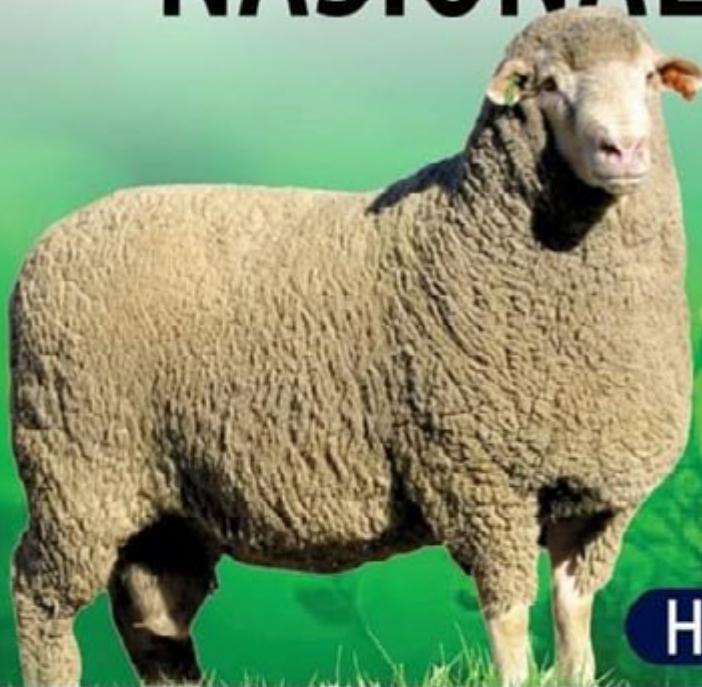
074 409 3929

doodskoot1965@gmail.com

www.6thgearnomad.co.za

DOHNE MERINO

NASIONALE VEILING

HAMER- & AANLYNVEILING

DAGBOEK DIE DATUM!

21 FEB 2024 · BOTANIESE TUINE, GRAAFF-REINET

AANBOD: RAMME, JONG OOIE & SEMEN

Vaughan Collier **082 663 3990**
Philippie Marais **082 887 0407**

Stress in Chickens

The general health of chickens can depend on how much stress the birds are exposed to during their everyday life. Stress can directly affect chickens but also have long term implications ... and it can even be critical.

Anything that goes beyond the comfort zone of the chicken makes them unhappy. Examples include introducing new birds into an existing flock, transporting chickens for long distances, vaccinating chickens, too much heat, too much cold, disease, feed shortage, water shortage, and sudden diet changes.

Causes of stress can be a result of bad management (e.g insufficient feeding/drinking equipment, overheating during brooding, insufficient heat during brooding, feed shortage e.t.c) or factors that are beyond the chicken farmer's control (e.g Heat stress during a heatwave, transporting chicks from hatchery to the farm within the minimum permissible time, vaccination with live vaccines, handling of chickens during intramuscular/nose drop vaccination e.t.c).

Effects of stress in chickens

- Reduced growth
- Loss of appetite
- Aggression and fights
- Reduced egg production
- Shedding of feathers
- Loss of weight
- Disease
- Prevention of stress caused by bad management

This is only resolved by making sure you manage your chickens properly. This is within the control of the farmer.

Prevention of stress caused by factors beyond the farmer's control:

Bupo Animal Health has over the years developed a product: Stress Care L that will assist birds to cope with stress.

What is Stress Care L?

This is a liquid stress product that is unique in the following ways (in addition to the unique combination of vitamins):

- Cost-effective
- Easy to dissolve in water. No sedimentation after mixing with water
- No water line blockages. There is no need to flush the water system after using Stress Care L,
- Gut/Digestive system stabilizer (due to the probiotic in the formulation).
- Immune system enhancer (due to the prebiotic in the formulation).
- Improves nutrient utilization (due to the phytase enzyme in the formulation and to additional enzymes produced by the probiotic).

Source: <https://bupoanimalhealth.com/2022/05/27/stress-in-chickens/>

**VALLEY VENTURE STUD & FRIENDS
LIVE AUCTION 2024**

Now Available On The Wildswinkel App!

Please note: lot information, numbers, and sequence, are subject to change.

11:00, Saturday, 17 February 2024
Morgenzo Estate, Pretoria

For more information, contact:

JP Smith | 082 417 8826
Tina de Jager | 082 774 4777
Garth Saville | 082 883 2503

‘Want die oë van die Here is op die regverdiges en Sy ore tot hulle gebed,...’

1 Petrus 3:12

Foto: Christine Vosloo Fotografie

First Guard™

Crypto-Paste

Reg. No. V34198 (Act 36 of 1947)

**Scientifically formulated supplement paste to support
GUT INTEGRITY during intestinal disturbances.**

**Support when *cryptosporidium* infection
is suspected.**

- ✓ **SPECIALIZED GLYCEROL ESTERS**
Have antiparasitic & anti-inflammatory effects in the hindgut.
 - ✓ **SPECIALIZED FATTY ACIDS**
Help enhance epithelial renewal and regulate microbial populations.
 - ✓ **NUCLEOTIDES**
Promote longer and stronger gastro-intestinal villi.
 - ✓ **PREBIOTICS**
May reduce the risk or severity of scours, caused by disruption of the normal intestinal environment.
 - ✓ **VITAMINS AND MINERALS**
For general health and immunity. High zinc composition to help delay diarrhea and expedite diarrhea recovery.
 - ✓ **EGG PROTEIN**
Helps prevent infection and spasms in the gut epithelial cells.

¹⁰ See L. A. P. Gosselin, "The Social Structure of the C. I. C. in the United States and Canada,"

Dr. Michael H. G. Sauer, Department of Physics, University of Alberta, Edmonton, Alberta, Canada T6G 2J1; e-mail: mhsauer@ualberta.ca

ANTROVET

Ashkan
better for life

Boerboel Wear Public

Nuwe Enkelsnit
KALAHARI KERSFEES
NOU BESKIKBAAR

YouTube Apple Music iTunes Spotify

Boerboel Wear Public

Nuwe Enkelsnit
KALAHARI KERSFEES
NOU BESKIKBAAR

YouTube Apple Music iTunes Spotify

#WysjouVleis #VarsVoorraad #LocalsLekker #DieBoerboelGevoel

ADVERTENSIE TARIEWE

Een prys om in al 3 maandelikse tydskrifte te adverteer

- Volblad Advertensie = R5 500 per maand
- Halfblad Advertensie = R4 500 per maand
- Artikel = R1 500 per tydskrif
- Artikel & Volblad Advertensie = R6 000
- Voorblad paket = R9 500
- Voorblad = R3 500

Bg. advertensies sluit in: Advertensie weekliks op ons 22 sosiale media platforms

Opstel van advertensies beskikbaar @ addisionele koste

(*Terme & Voorwaardes geld*)

Check out our **new LinkedIn** advertising platforms on **BOERhier** and **FARMhere**

Contact us:

(0) 73 895 6392 | (0) 71 704 6282

info@boerhier.co.za

www.boerhier.co.za

Enkel-geen mutasies in kleinveerasse

Deur Jason Reding, genetikus, SA Stamboek

Foto: Christine Vosloo Fotografie

Die onlangse bekendstelling van SA Stamboek se genomiese dienste aan skaaptelers, het aansienlike belangstelling in enkel-geen mutasies uitgelok. Die mutasies in sekere gene is al as die oorsaak of bron van sekere afwykings, siektes en kwale by kleinveerasse geïdentifiseer. Hierdie mutasies kan onder drie hoofkategorieë geklassifiseer word, naamlik produksie, ongewens en vrugbaarheid.

Produksiemutasies

DGAT1 is 'n geen wat daarvoor bekend is dat dit melkbottervet- en proteïen-persentasies, sowel as melk-, bottervet- en proteïenproduksies beïnvloed. FABP4 beïnvloed melkbottervetproduksie, en draers sal dus 'n hoër vlak van melkbottervetproduksie toon. Die DGAT1-mutasie verhoog proteïenpersentasies, maar 'n algehele afname in melkopbrengs word ook waargeneem. Daar is al gerapporteer dat FABP4 die gemiddelde rugvetdikte van draerdiere verhoog.

Miostatien speel 'n inhiberende rol in spierontwikkeling en beheer die tempo waarteen spierweefsel groei en voorsiening maak vir die normale neerlegging van vetweefsel. Draers van die miostatienmutasie sal oormatige spiergroei toon. Die resultaat is 'n meer 'kompakte' karkas, verhoogde spierdiepte en laer vetweefselvlakke. Verlaagde vetvlakke het 'n negatiewe uitwerking op reproduksie.

Die kallipyge-geen het 'n soortgelyke uitwerking as die miostatien-geen, maar die aangetaste dier het 'n 35% hoër spiermassa wat slegs tot die bekkenledemate en lende gelokaliseer is. Spiergroei vind ná geboorte plaas en daar word gerapporteer dat dit spiersagtheid en dus vleisgehalte negatief beïnvloed.

'n Eenvoudige resessieve mutasie in die BCO2-geen lei daar toe dat die karkasvet van jong diere geel van kleur is. Dit is as gevolg van die gemuteerde proteïen wat nie beta-karoteen na vitamien A kan omskakel nie. Die karotenoïede versamel dus in die vet, wat dit 'n gelerige voorkoms gee.

Ongewenste mutasies

Ressesieve ongewenste gene behels dat 'n dier twee kopieë van die mutasie moet dra om die betrokke afwyking of siekte uit te druk. Diere wat een kopie van hierdie mutasie dra lyk dalk normaal, maar hulle het die potensiaal om aangetaste nageslag te produseer.

Batten se siekte is 'n dodelike mutasie waarvolgens aangetaste lammers aan breinatrofie, retinale agteruitgang en spierbewiging ly. Simptome word op die ouderdom van nege tot twaalf maande waargeneem, met vrektes wat dikwels op ongeveer 24-maande ouderdom voorkom.

Oorerflike kondrodisplasie in skape (spider lamb syndrome) is 'n dodelike mutasie wat lei tot lammers wat met ernstige skeletmisvorming gebore word, as gevolg van abnormale been- en kraakbeengroei. Aangetaste lammers

sal gesigdefekte en abnormale ruggrate vertoon, lank, dun en verleng wees, asook onderontwikkelde bespiering en 'n duidelike gebrek aan liggaamsvet toon.

McArdle se sindroom is 'n dodelike sindroom wat veroorsaak dat lammers in onvermoë is om glikogeen te metaboliseer, weens die afwesigheid van 'n funksionele miofosforilase-geen. Sigbare simptome sluit in lae spiertonus, spierkrampe, swakheid en progressiewe respiratoriese versaking.

Vrugbaarheidsmutasies

Veelvoudige geboortes het 'n groot impak op lamsvleis- en wolproduksiedoeltreffendheid en winsgewendheid. Jare se navorsing oor vrugbaarheid in skape het 'n reeks vrugbaarheidsmutasies geïdentifiseer wat ovulasietempo beïnvloed, deur die aantal oösiete wat per hittesiklus vrygestel word, te verhoog – dit het weer 'n positiewe impak op die voorkoms van meerlinge. Vier hoofgene is in 'n wye verskeidenheid rasse geïdentifiseer.

Booroola-geen (FecB)

Hierdie mutasie het 'n kumulatiewe effek, wat beteken dat 'n dier met een kopie van die mutasie 'n gemiddelde +0,7 groter werpsel het. Diere

wat twee kopieë van die mutasie dra, het 'n +0,8 groter werpsel. Alhoewel hierdie mutasie tot hoër werpselgroottes lei, kan dit 'n negatiewe invloed hê op lamoorlewing.

Been-morfogenetiese proteïen 15 (FecX)

Hierdie geen is betrokke by die ovariumafgeleide groefaktor wat noodsaaklik is vir follikuläre ontwikkeling. Tot op hede is agt verskillende mutasies in 'n verskeidenheid skaaprasse geïdentifiseer. 'n Verhoogde ovulasietempo word waargeneem by diere wat een of twee kopieë vir sommige mutasies dra, maar twee kopieë van sekere mutasies kan totale onvrugbaarheid veroorsaak.

Groeidifferensiasie Faktor 9 (FecG)

Hierdie geen is betrokke by die regulering van die oösiet se rypwordingsproses. Die mutasies in die geen verhoog ovulasietempo selfs meer as FecX-mutasies. Dieselfde scenario's as in FecX, word in FecG gesien.

Lacuane-lokus

Hierdie lokus bestaan uit twee mutasies wat die B4GALNT2- en IGF2BP1-gene beïnvloed. Slegs diere wat twee kopieë van die mutasie dra, toon 'n toename in ovulasietempo.

Samevatting

Genomika kan telers help om draers van ongewenste mutasies te identifiseer en uit te skakel, asook om diere met gunstige mutasies te selekteer. Skaaptelers in Suid-Afrika het reeds begin om genomika as hulpmiddel in presisieterlingspraktyke te gebruik.

Inhoud: <https://studbook.co.za/a165/algemene-artikels/enkel-geen-mutasies-in-kleinveerasse.html>

#SustainabilitySynergised

PEOPLE | PLANET | PROFIT

#IntegrityIntegrated

SERVICE EXCELLENCE | ENTREPRENEURSHIP | EARNING | EMPLOYEES | ENVIRONMENT

Stormberg Merinos

- Stud no 2150

**WEDNESDAY 21 FEBRUARY 2024 at 12H00
on farm Buffels Fontein, Molteno**

GPS: -31,367716, 26,701410,

ON OFFER:

- **40** Merino Rams
- **1000** Merino Ewes
 - 400 Pregnant Merino Ewes 4T-FM (4 Months wool)
 - 600 Merino Open Ewes 2T-FM (3 Months wool)

TERMS: Electronic payments only on day of auction. 2% Handling Fee will be charged on all card transactions. Electronic transfer facilities available. FICA documentation is required during registration process. All goods are sold at a reserve price and there is a right to bid by or on behalf of the owner or auctioneer, unless otherwise indicated. The regulation of the Consumer Protection Act, 2008 is available at <http://www.gov.za/documents/consumer-protection-act-regulations>. View the auction rules at www.bkb.co.za.

AUCTIONEERS:
PO BOX 304, CRADOCK, 5880
TEL: 048 881 3090 FAX: 048 881 2605
E-MAIL: BEMARK.CRADOCK@BKB.CO.ZA
REG. NR. 1998/012435/06

ENQUIRIES: Robbie Stretton 082 578 2334
Gary Trethewey (BKB) 082 371 4280
Calvyn De Klerk (BKB) 082 498 5745
Grant Stretton 082 858 0580
AUCTIONEER: JP Marais (BKB) 060 551 6537

VISIT US AT WWW.BKB.CO.ZA

BKB
LIVESTOCK &
AUCTIONEERING

Albertse STAAL

C.R.I. PUMPS
Pumping trust... Worldwide.

Solarpompe & Herstel
Gietery
CNC Draaiwerk
Windpomp Herstel & Onderdele
Dompelpompe

Solar Pumps & Repairs
Foundry
CNC Cutting
Windmill Repair & Parts
Submersible Pumps

jaco-asb@mweb.co.za

Albertse Staal

082 555 8987
051 861 7002

6 Avenham St., Glen,
Bloemfontein

FIX LOOSE TILES

without removing them

**SAVE LOTS
OF MONEY!**

No need to remove tiles first and risking damage to irreplaceable tiles.

All-inclusive kit for fixing not only loose tiles but also creaking wooden floors, paint bubbles or use as a wood glue.

RETAILERS WANTED

AVAILABLE ONLINE

makro
takealot

www.stickittilerepair.com

**STICK
IT**

Economic benefits of trophy hunting are dubious — a colonial sport for the privileged few

It was eventually forced to do so using a Protection of Information Act (Paia) request. This lack of transparency raises a number of questions.

Is Minister Barbara Creecy trying to shield the industry from the worldwide abhorrence against trophy hunting and its colonial legacy which threatens Brand South Africa? Or is it to protect an industry that shows no signs of transformation and offers little local community benefit? Could it be to conceal the demographic of international trophy hunters entering South Africa?

Trophy hunting must be one of the least “transformed” industries in the country. In answer to a parliamentary question in 2022 by Minister Creecy, only 101 (4%) of 2,786 registered professional hunters may be categorised as previously disadvantaged individuals.

According to professional hunting statistics, most hunters are predominantly wealthy westerners.

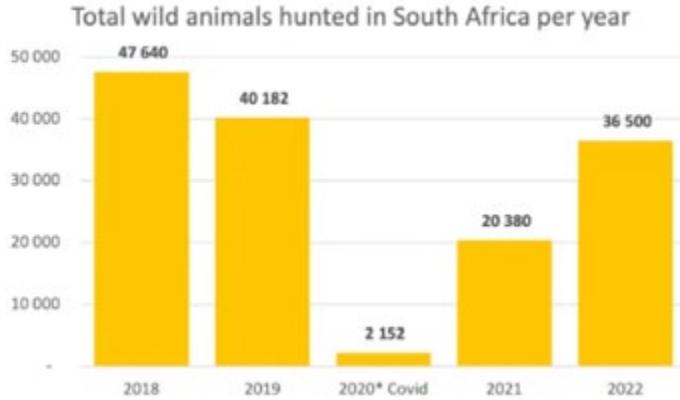
For those who facilitate the hunting of South Africa’s wild animals, however, it’s a very lucrative industry. Despite worldwide disfavour, wealthy international trophy hunters still flock to South Africa to kill from the iconic to the unknown, indigenous to exotic, and often endangered animals. Of 6,242 international hunters 3,849 (62%) were American, with smaller numbers from European nations, including Denmark, Spain, and Germany.

The professional hunting statistics from 2022 paint a disturbing picture of the number and variety of animals shot by international trophy hunters (only) during 2022 with a total of 36,500 animals shot by 6,242 clients.

The animals hunted did not include only typical Big Five, but included several small and rarely seen creatures that stand no chance against rifles and bows. These include servals, suricates,

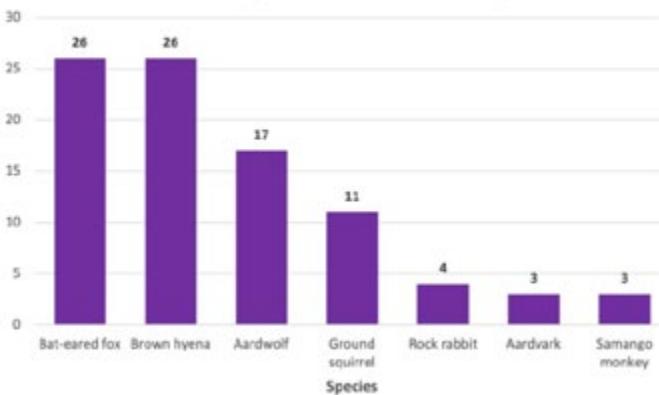
genets and mongoose. Nearly 200 bat-eared and Cape foxes were also hunted. Four black-footed cats fetched a mere \$100 each — an animal so rarely seen that many wildlife lovers and photographers would pay dearly to see one, if for just a moment, in the wild.

Threatened species hunted - 2022

Lion: 416	Giraffe: 259
Elephant: 11	Leopard: 0
White rhino: 115	Cheetah: 1

Number of species hunted in 2022 for sport

Despite increasing concern for our threatened and vulnerable species, 115 white rhinos (listed as a near-threatened species) were hunted, compared to 56 in 2021, for an average price tag of \$31,500 each, a slap in the face of the anti-poaching teams who risk their lives to keep rhinos alive for a lot less money. The hunting of 115 rhinos for trophies is all the more disturbing given that 451 rhinos were poached in 2021 and 448 in 2022.

Notwithstanding universal condemnation of South Africa's captive lion industry and official policy to shut this down, 395 lions were killed in 2021 and 416 in 2022, with a decreased price tag of \$15,000 to \$11,625 each. Research conducted by Blood Lions and World Animal Protection demonstrates that 1,572 captive-bred lions were hunted between 2017 and 2020 with the North West conservation authorities issuing the majority of permits at 1,544 (90,5%).

Trophy hunting remains a contentious issue among conservationists, animal welfare groups and the hunting lobby, but it required renewed scrutiny with the recent acceptance of the White Paper on Conservation and Sustainable Use of South Africa's Biodiversity. This aspirational new vision includes "an inclusive, transformed society living in harmony with nature, where biodiversity conservation and sustainable use ensure healthy ecosystems, with improved benefits that are fairly and equitably shared for present and future generations".

Until now, South Africa's history of conservation has been based on archaic, colonial thinking that secured protected land through forced removals and exclusion and a "fences and fines" approach that vilified the poacher while celebrating the hunter, an approach that is still prevalent. So the White Paper is notable in seeking a new take on conservation from a legislative and historical perspective and begs two questions: does trophy hunting have a place in a progressive, equitable and harmonious vision of protecting biodiversity; and is the notion of trophy hunting as sustainable use and protection of biodiversity a cover story for its excessive consumption?

Job creation is frequently cited as an important benefit of trophy hunting in rural communities, yet closer investigation by environmental economist Ross Harvey demonstrates that such jobs are seasonal compared to year-round tourism and he points to possible damages to ecotourism caused by the trophy hunting of animals sought by tourists.

Another question, given that biodiversity is under increasing threat: are hunting revenues being re-invested into its protection and genuinely sustainable use?

It is claimed by hunters that they protect wildlife and contribute to local communities. Aside from

the troubling notion that wealthy Western hunters are the only true guardians of the environment and poor communities, do these claims hold up?

In 2022 Minister Creecy responded to a parliamentary question on income generated from trophy hunting in 2019. She said R208-million (out of a total of R1.1-billion for all types of hunting) was derived from the trophy hunting of threatened or endangered species.

However, her department was unable to provide a breakdown of where the money went as there's no legal requirement for hunting outfitters to report these figures. Following a Paia request regarding community benefits, the department added that "these records do not exist" and "there is no legal requirement compelling the department to keep the details of expected community benefit and revenue".

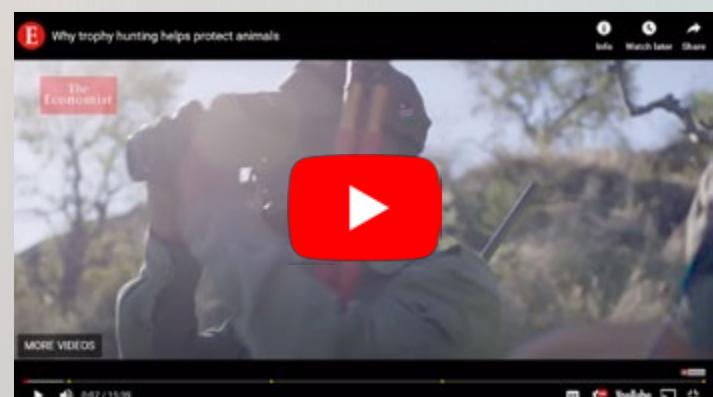
Dr Mucha Mkono of the University of Queensland Business School in Brisbane, Australia, who conducted a study in 2019 on African social media users' attitudes towards trophy hunting, found a strong sense of resentment towards privileged Western tourists having more access to wildlife than local citizens. Notably, trophy

hunting was considered a neo-colonial form of tourism.

According to Mkono, "the very underdeveloped status of many of the rural areas where hunting occurs tells us what we need to know. The benefits are not trickling down enough to make a real difference in the local communities. Whatever benefits there are, their scope fails to justify the ethical and environmental cost".

University of Cape Town researcher Dr Femke Brandt found in 2015 that no significant change has occurred in the redistribution of wealth between land owners and farm workers in the transition of land from farming to wildlife. Their employment remains based on minimum wage earning and the individual discretion of each land owner. There is added danger of living and working on a wildlife farm with little to no protection and employee benefits.

The upshot is that arguments used to justify the economic and social benefits of trophy hunting in South Africa remain weak and a lack of transparency still favours a colonial sport for the privileged few.

Source: <https://www.farmingportal.co.za/index.php/agri-index/85-game-farming/10338-economic-benefits-of-trophy-hunting-are-dubious-a-colonial-sport-for-the-privileged-few>

AffiePlaas Fotografie

Landbou Fotograaf/ Videograaf

Veiling
bemarkingsmateriaal

Katalogus fotos en
lot videos

Veiling
bemarkingsvideo

Drone beskikbaar

Opsommingsvideo van
veilingsdag/boeredag

Sosiale media
bemarking

Zanmari Crous
066 226 8247

Duly instructed by our valued client Anthony Mundell, the following items will be auctioned

TOTAL DISPERSEL SALE ARGYLE FARMING

Tuesday 27 February 2024 at 11h00

Argyle Farm, Quanti - GPS: 32° 21'38.0"S 27° 27'07.6"E

Vehicles, Implements, Equipment & More

VEHICLES: 2005 Toyota Hilux DE + Stockman rails (241,000 Km) - 2013 John Deere 5503 4x4 Tractor (2193 Hours) (Excellent condition) - 1987 Tractor Trailer (4.1m x 2m) - 2002 Kei Bodies Sheep Trailer (2.5m x 1.3m) - 2001 Sheep Trailer with towing eye (2.5mx1.4m)

Vehicles and trailers licenced. Roadworthy is the responsibility of the Purchaser

IMPLEMENTES: MOFL18 Offset Disc - 5t Ripper Plough - 3 furrow Moldboard Plough - 3 furrow Disc Plough - 9 Tine MF Cultivator (2m) - 7 Tine Spring tiller (1.8m) - Dam Scoop single swivel wheel (1.5m) - Small grader blade - Small Cambridge roller (2.5m)

EQUIPMENT: Hydraulic Wool press - Staalmeester 6116 IRS Hammermill- Falcon F40/150 Slasher - PTO Shaft (Feed mixer 1.2t) - Rolo 1.2t Feed mixer (7.5KW) - BPI 600 litre 12m Boom sprayer - Calf tilting clamp

LOOSE ITEMS: 1000lt Horizontal Water Tank - Wool bale trolley - 3 Sheep water troughs - Cattle water trough - 16 Creep feed gates - Scaffolding - 8kg Grease gun - Block and Tackle (1 ton) - Windmill pipe holding clamp + Strap chain wrench - Stafix 36 Black Energizer - Stafix X3 Unigizer - Bobbins, strain insulators, earth spikes - 29 Tyre feed troughs - 6 Wooden wool bins - 13 Metal/net bin gates & 8 fronts - Various wool sorting tables

ENQUIRIES: Ant Mundell 082 321 2311 | Gary Cawthorn (BKB) 082 321 0664

AUCTIONEER: JP Marais (BKB) 060 551 6537

For more details and conditions of sale please visit our website www.bkb.co.za.

AUCTIONEERS: PO Box 304, Cradock, 5880 | Tel: 048 881 3090 Fax: 048 881 2605 | Email: bemark.cradock@bkb.co.za | Reg.Nr. 1998/012435/06

KEEP IT COOL THIS SUMMER.

NEW ISUZU
MU-X
Comfortable Everywhere

#ForEverydayForEverywhere

www.isuzu.co.za

ISUZU
With you, for the long run

TLU SA lê insette vir 2024 begroting voor aan minister van finansies

Foto: Kelly Sikkema | Unsplash

TLU SA het verlede week 'n skrywe aan die minister van finansies gerig om sake wat lewensbelangrik vir volhoubare voedselvoorsiening is onder sy aandag gebring.

Bennie van Zyl, TLU SA Hoofbestuurder, het vriendelik, dog dringend, die waarde van kos op die tafel as die belangrikste stabiliserende faktor in ons land beklemtoon. Gegewe dat ongeveer 68% van die land se inwoners in stede woon, kan die regering nie anders nie as om te besef dat kommersiële landbouers inderdaad Suid-Afrika se grootste bate is en dus gekoester moet word.

Die hartseer is dat hulp deurentyd, onder die boeg van landbouhulp, afgewentel word aan diegene wat ongeveer 3% van die land se voedsel produseer. Die kommersiële sektor, wat boere van alle geslagte en rasse insluit, ontvang bykans geen hulp in tye van nood nie.

Met begrotingstyd voor die deur het TLU SA 'n paar sake aan die minister uitgelig:

- 'n Voorstel dat kommersiële boere in goeie jare winste belastingvry te kan spaar om sodoende in tye van verliese steeds in produksie te kan bly.
- Suid-Afrika se infrastruktuur het só agteruit gegaan dat produksie- en verspreidingsprosesse nadelig beïnvloed word. Dit word al hoe moeiliker om produkte op die markte en by die hawens te kry. Paaie, spoorlyne, kommunikasie stelsels en kragvoorsiening moet dringend aandag kry.

- Veiligheid in Suid-Afrika, veral in landelike omgewings en op plase, is uiters kommerwekkend. Die SAPD moet met die nodige toerusting en opleiding bemagtig word om hul taak na behore te kan uitvoer en gesuiwer word van korrupte lede om die publiek se vertroue te herwin.
- Landbouers is blootgestel aan rampe soos vloede, droogtes, brande en veesiekte-uitbrake. Daar behoort beter voorsiening gemaak te word om in sulke tye hulp vinnig en effekief aan landbouers te gee sodat hulle steeds kan produseer.
- Indien siektes soos bek-en-klouseer of voëlgrip uit breek moet die nodige bemagtiging in plek wees sodat die staat sy verantwoordelikheid effekief kan nakom.
- Effektiewe, gehalte opleiding is van kardinale belang en derhalwe moet onderwysstandaarde met rasse skrede verbeter.

Suid-Afrika beleef uiters swak ekonomiese groei. Al hoe minder buitelandse beleggings word in ons land gemaak. Die elemente wat ekonomiese groei sal bewerkstellig behoort die minister se kernfokus te wees, en die belangrikste aspek wat die begroting moet aanspreek, is aansporingsmaatreëls wat groei sal aanmoedig.

Korrupsie in al sy vorme moet sonder aansien des persoons uitgeroei word alvorens 'n begroting, wat veronderstel is om tot voordeel van die land se mense aangewend te word, van enige waarde sal wees. Al die tyd, moeite en kundigheid wat gebruik word om 'n deeglike begroting saam te stel, sal van nul en gener waarde wees indien die belastingbetaler se geld

steeds in die sakke van korrupte amptenare verdwyn.

TLU SA wens die minister sterkte toe met die begroting en versoek dat ekonomiese aanwysers bo ideologiese keuses sal seëvier.

Inhoud: <https://www.tlu.co.za/tlu-sa-le-insette-vir-2024-begroting-voor-aan-minister-van-finansies/>

Come and join the
Algar Team

**WE ARE
HIRING!**

**ARE WE
LOOKING FOR YOU?**

Send your CV

algemeen@algar.co.za

Sales Representative

BOSTU

- BOERBOELS -

"Bred for Perfection, Raised with Love."

SA Studbook National Elite Kennel 2022...

E Larabell Art Studio

CHEREEN & THYS VON SOLMS

082 4494889 | 083 4478844

bostuboerboels@gmail.com

www.bostuboerboels.com

Bostu boerboels

vkō

IDEES VOL VREES
KOBUS@KOMEDIE.CO.ZA

TANNIN BROWSE DRY

Reg. Nr. V30442 (Wet 36 van 1947) Class: Digestive Modifier

In die winter as weiding doodgaan, neem die vesel en voedingswaarde af maar dit kan veë steeds voed - veë moet net meer eet.

Plante is nou baie onsmaaklik en die verteringswaarde is baie laag.

Dit is waar

TANNIN BROWSE DRY

kan help.

- TANNIN BROWSE DRY sal die beskikbare proteïene vermeerder en droë plantmateriaal meer verteerbaar maak.
- TANNIN BROWSE DRY kan moontlik die hoeveelheid aanvullende voeding wat gegee moet word, heelwat minder maak aangesien veë nou weiding eet wat voorheen nie baie smaaklik was nie.
- Voeg by tot lekke, voer of water teen 1-4 gram per dier per dag.

Hef: <https://www.thecattlesite.com/articles/2095/understanding-the-ruminant-animals-digestive-system>
<https://www.thebeefsite.com/articles/1542/protein-in-beef-cattle-diets/>

Tannin Browse Dry. Bevat: Polietleen glikol, Polyvinylpyrrolidon (PVP), kalsium hidroksied en molasse meel. Reg. Nr. V30442 (Wet 36 van 1947). Antrovet Animal Health (Pty) Ltd., Reg. Nr. 2019/194324/07. Postbus 60577, Pierre van Ryneveld, 0045. Tel: +27 (0) 11 826 2988. www.antrovet.co.za. Vind ons op Facebook.

POUR-ON

TICK + ROUNDWORM CONTROL

DOUBLE ACTIVE COMBINATION

FIPRONIL 0,9 % + ABAMECTIN 0,5 %

- ✓ Ready-to-use Pour-on
- ✓ Residual action
- ✓ Control against Blue ticks
- ✓ Control against Multi-host ticks
- ✓ Registered against pyrethroid resistant blue ticks
- ✓ Broad-spectrum roundworm control

Lumpy-skin disease a disease of socio-economic importance

**agriculture,
forestry & fisheries**

Department:
Agriculture, Forestry and Fisheries
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

What is lumpy-skin disease (LSD)?

- It is a viral disease of cattle and is typically characterised by nodules or lumps on the skin.
- All cattle breeds in South Africa can be affected.
- It usually occurs during the wet summer and autumn months, when biting insects e.g. biting flies and mosquitoes are in abundance.
- The disease occurs throughout Africa.

Why is lumpy-skin disease so important?

- It is a notifiable disease, which means that any suspected or confirmed case must be reported to the responsible state veterinarian.
- Up to 45% of your herd can become affected and the mortality (death) rate may reach 10%.
- The disease causes production losses: pregnant cattle may abort, marked reduction in milk yield, pneumonia, infertility, permanent damage to hides (skin), emaciation (loss of body condition). There is a loss in income because of lower production (deaths, milk and meat, abortions, lowered breeding potential, and damage to valuable hides), and the costs of drugs to symptomatically treat sick animals.

What type of animals can be affected?

- Cattle of all ages can get this disease
- Vaccinated cattle are less likely to get the disease and may have less severe symptoms.
- Cattle which have had the disease and survived cannot be infected again (also immune).
- Calves are protected against the disease while drinking their mother's milk before 6 months of age, if their mothers were vaccinated or had the disease previously.

How do cattle become infected?

- Biting flies play the most important role in spreading the virus.
- Infections increase during the wet summer and autumn months when there are more flies.
- Calves can be infected by drinking milk from a cow which has the disease.
- The disease can also spread through the saliva of infected animals when they use the same drinking trough.
- The disease can also be spread by man when

injecting infected animals when using one needle to inject different animals

What are the signs of lumpy-skin disease in cattle?

Any one or more of the following:

- Skin nodules and ulcers:
 - can vary from a few to several thousand
 - the size ranges from 0,5–5 cm
 - they occur anywhere on the skin, including the nose, udder and vulva in cows, the scrotum in bulls, as well as in the mouth (the gums)
- Legs may become swollen and the animal does not want to move
- Enlarged lymph nodes
- Pneumonia/coughing as a result of infection of the respiratory tract (the windpipe and lungs).
- Discharge from the nose and eyes
- Infertile bulls due to orchitis (infection of the testes)
- Infertile cows
- Mastitis this lowers milk production
- Fever
- Emaciation
- Salivation

How can LSD be diagnosed?

- A basic diagnosis can be made by the presence of the typical lesions on the skin and in the mouth.
- In longhaired animals you should feel for the nodules on the skin, or you can wet the hair so that you can see the nodules more easily.
- A definite diagnosis can only be confirmed by a veterinarian by taking blood samples or samples of the skin nodules to a laboratory where they can identify the virus (this has to be done because there are other diseases which cause similar signs in cattle and therefore require different methods of control and treatment).

- If you suspect LSD in your herd, you must inform the state veterinarian

What other diseases can LSD be confused with?

- Pseudo-lumpy-skin disease
- Demodicosis (Demodex)
- Besnoitiosis
- Oncocercariasis
- Insect bite allergies
- Bovine virus diarrhoea/mucosal disease
- Bovine malignant catarrhal fever (Snotsiekte)
- Rinderpest

Because it is clear that there are many diseases causing similar signs, it is important to obtain a definite diagnosis to ensure the best preventative and control measures for your herd

How is LSD treated?

- There is NO SPECIFIC TREATMENT for lumpy-skin disease.
- Nonspecific, supportive treatment (antibiotics, anti-inflammatory drugs and vitamin injections) is usually directed at treating the secondary bacterial infections, inflammation and fever, and improving the appetite of the animal.

How can you prevent lumpy-skin disease in your herd?

- Prevention is the cheapest and best method of control of the disease.
- If your animals are vaccinated, you will suffer limited or no production or financial losses as a result of the ill effects of this disease.

Vaccination (the best)

- There are several vaccines available on the market against LSD.
- When a vaccine is administered the vaccinated animal develops protective antibodies (made by white blood cells).

- These antibodies bind (help fight) the virus that is transmitted by biting insects, milk of infected animals or saliva of infected animals or humans using the same needle on many animals.
- The animal should therefore be protected against LSD.
- All cattle should be revaccinated or a booster vaccination given as per the instructions of the specific vaccine used
- Calves from vaccinated cows should be vaccinated for the first time at 6 months of age
- Calves from unvaccinated cows (or cows that have never had LSD before) will not be protected by their mother's milk and have to be vaccinated for the first time earlier than six months, as per the instructions of the specific vaccine being used.
- There may be a swelling at the site where the vaccine is given, and a temporary drop in milk production, but the swelling will disappear after a few weeks with a return to normal milk production.

It is important to read the instructions for use on the vaccine labels. If you have any questions or need assistance with vaccination, contact your state or private veterinarian or animal health technician for help.

Fly control

- To prevent biting insects from biting cattle, cattle can be dipped, sprayed or pour-ons

applied that contains an insecticide or repellent.

- Make sure that the remedy used is registered with the Fertilizers, Farm Feeds, Agricultural Remedies and Stock Remedies Act, 1947 (Act No. 36 of 1947) and use them only as the manufacturer directs.
- Read and follow the instructions on the labels of the products.
- Fly repellent effect of dips, sprays or pour-ons are short lived and hence only treating your cattle with an insecticide will not prevent them from getting LSD
- The best way to ensure that all cattle are protected is by vaccination alone

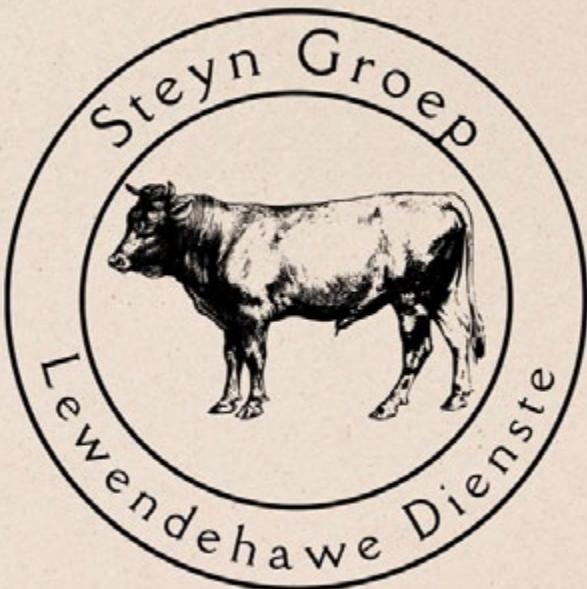

Fig 1: These animals were not vaccinated and are now sick. This spells disaster for the farmer and his herd.

Fig 2: These animals have been vaccinated and are protected. The farmer will benefit economically from his cattle.

For further information, contact your nearest animal health technician or state / private Veterinarian

BRANDMERK REGISTRASIES

NUWE AANSOEKE. HER-UITREIK. OORDRAG VAN BRANDMERKE.

BRANDYSTERS

BRANDYSTER OONDE

NEKKLAMPE EN KRALE

stngroep@gmail.com 0724038305

VLEISENTRAAL

DIE BESTE BOD
THE BEST BID

LEWENDEHAWE · STOETVEE · SLAGVEE · WILD · ALGEHELE UITVERKOPINGS · LOSGOED · EIENDOM
LIVESTOCK · STUD STOCK · SLAUGHTER STOCK · GAME · DISPERSAL SALES · MOVABLE ASSETS · PROPERTY

www.vleisentraal.co.za

VIR DIEREGEBRUIK ALLEEN.

LONGRANGE[®]

Reg. Nr. G4328 (Wet 36 van 1947)

INSPUITBARE OPLOSSING

INSPUITBAAR

- Biobesikbaarheid
- Nie beïnvloed deur reënerige weer nie
- Gratis sput saam waardpak

112 DAE DEKKING*

- 1 maand meer dekking as enige ander Fluasuron produk op die SA mark¹
- 54 dae "knock-down"²

RONDEWURM BEHEER

WAARDE VIR GELD

- Koste per kop per dag
- Fluasuron verminder die bosluis-lading op die veld wat lei tot minder produksieverliese³

* Voorkom die herbesmetting van die blobosluse vir tot 112 dae.

Verwysings: 1. IDR Data - Fluasuron 12,5 % opgielmiddel. 2. Antrovet data op leër.

3. De Meneghi et al. 2016. "Ervarings met bosluisbeheer deur teengif in die tradisionele bosektor in Zambia en Burkina Faso: moontlike gevolge vir die omgewing en die openbare gesondheid".

Longrange inspuitbare oplossing: Bevat: Fluasuron 12,5 g and ivermekton 3,15 g per 100 ml. Registrasienummer G4328 (Wet 36 van 1947). Registrasiehouer: Antrovet SA (Pty) Ltd. Co., Reg. No.: 2010/001184/07. Postbus 60577, Pierre van Ryneveld, 0045. Tel: +27 (0) 11 826 2988, www.antrovet.co.za.

† Makroskliese laktloon.

Graphic Design services

FROM PRINT DESIGN TO LOGO DESIGN AND EVERYTHING INBETWEEN.

- Brochures
- Reports
- Magazines
- Adverts (print and social media)
- Word and PPT formatting and template design
- Invitations

- Logos
- Corporate branding
- Signage
- Posters
- Letterheads • Business cards
- Flyers
- Transcribing (audio to text)

For more information please contact:

082 784 1838

cpietersen001@gmail.com

AGRIFUTURE

Funeral Cover

designed for the Farmer and his workers

Contact Casper de Bruyn today for a **FREE quote!**
064 538 7740 | Casper@jocama.co.za

Underwritten by

Zazu Life FSP 5070. Underwritten by Guardrisk Life Ltd Licensed life insurer and FSP No 76.
Visit zazulife.co.za for Ts & Cs.

#SustainabilitySynergised

PEOPLE | PLANET | PROFIT

#IntegrityIntegrated

SERVICE EXCELLENCE | ENTREPRENEURSHIP | EARNING | EMPLOYEES | ENVIRONMENT

Lammers grootmaak vir inkomste

Ek is 'n jong sitrusboer van Patensie. Ek het spasie naby my huis wat ek wil benut. Die gedagte om lammers groot te maak het by my opgekom. Maar ek het absoluut geen kennis daarvan nie! Watter ras lam koop ek? Watter massa lam moet ek aankoop? Op watter massa verkoop ek? Watter voeding gee ek hulle? Watter dosering moet hul ontvang met aankoms sowel as in die grootmaakproses?

- 1. Watter ras lam koop ek? Dit hang af watter ras beskikbaar is. SA Vleismerino- of Dohnermerinolammers behoort goed te vaar.**
- 2. Voorgestelde gewig? Minimum massa van 25 kg, maar ideaal 28 – 32 kg.**
- 3. Hoe swaar laat ek hulle raak? Ongeveer 42 tot 45 kg, op voorwaarde dat hulle nog 'n A2 of A3 gradeer.**
- 4. Watter voeding moet ek hul gee, siende dat hul meeste in voerkraal sal wees? Gebruik die volgende voerkraalmengsel: 150 kg gemaalde lusern (25 mm) + 525 kg gemaalde mielies + 200 kg Voermol SS 200 + 80 kg Voermol Melassemeel + 50 kg Voermol Procon.**
- 3. voer elke dag se hoeveelheid in twee porsies, die helfte in die oggend en die ander helfte laatnamiddag;**
- 4. voer ongemaalde lusernhooi eenkant ad lib. by vir die eerste 14 dae waarna dit gestaak word;**
- 5. sorg dat daar voldoende vreetspasie is sodat al die lammers gelyk kan vreet, m.a.w. moenie selfvoerders gebruik nie, want dan gaan die lammers hulle aanvanklik oorvreet wat tot laminitis, suurpens en vrektes aanleiding kan gee en**
- 6. na die aanpassingsperiode (eerste 10 dae) moet die daaglikse hoeveelheid voer verkieslik drie maal (oggend, middag en laatnamiddag) per dag gevoer word.**
- 5. Watter dosering moet hul ontvang met aankoms sowel as in die grootmaakproses? Raadpleeg die naaste veearts of verteenwoordiger van 'n farmaseutiese maatskappy. Die lammers moet met 'n breë spektrummiddel teen rondewurms, lintwurms en neusvlieglarwes behandel word. Spuit die lammers ook met 'n multiklostridiale entstof asook Pasteurella om hulle teen pasteurellose en klostridiale siektes te immuniseer.**

Die lammers moet as volg op die voerkraalrantsoen aangepas word:

- 1. voer die lammers die eerste dag slegs 100 g/ lam van die Voerkraalrantsoen;**
- 2. verhoog die voedingspeil van die Voerkraalrantsoen elke dag daarna met 100 g/lam, m.a.w. Dag 2: 200 g/lam; Dag 3: 300 g/lam, ensovoorts totdat 'n peil (ad lib.) bereik word waar hulle begin om van die voer te los;**

Voerkraalafronding van lammers in perspektief

Diversifisering word algemeen aanvaar as 'n strategie om die risiko in landbou te beperk. In hierdie verband behoort voerkraalafronding 'n integrale deel van skaapboerdery uit te maak om die risiko te verlaag. Winsgewende afronding van lammers verg 'n mate van kundigheid, asook 'n hoë bestuursvlak.

Die skaapprodusent moet voortdurend uitdagings die hoof bied om sy onderneming winsgewend te bedryf. Ekstensiewe skaapboerdery is van tyd tot tyd onderhewig aan weidingskaarstes weens ramp- of seisoendroogtes, pryskommelings in die vleismark weens die gehalte van die karkasse wat geproduseer word, asook die veranderinge in die aanvraag en/of aanbod (bv. onbeheerde bemarking).

Indien 'n produsent op 'n hoë vleisprys wil aanspraak maak, sal hy aan verskeie aspekte aandag moet skenk. In hierdie verband noem dr. Johan Willemse dat die beheer oor aanbod al hoe belangriker word en dat die dae verby is dat die produsent enige hoeveelheid, enige gehalte en wanneer hy wil, kan lewer. Dit is hier waar voerkraalafronding 'n sleutelrol kan vervul. Voerkraalafronding het ten doel om:

- Lammers markklaar te kry in tye van weidingskaarste.
- Kapitaalomset te versnel omdat lammers gouer bemark word.
- Veldagteruitgang en oorbeweiding in droë tye te voorkom omdat dit veebelading verlaag en gevvolglik kan veld gouer herstel na reën.
- Druk op weidings te verlaag en weidings kans te gee om gouer te herstel en reserwes op te bou.
- Vleisproduksie per hektaar te verhoog omdat meer teelooie aangehou kan word, want lammers word gouer van die veld verwyder.
- Weiding te spaar en dus byvoeding te verlaag indien dieselfde getal teelooie aangehou word.
- Waardetoevoeging te verseker deurdat gradering verbeter en swaarder karkasse geproduseer word.
- Risiko te versprei, want lammers kan verskillende tye bemark word.
- Lammers vroeër te speen sodat ooie gouer

gepaar kan word, byvoorbeeld in stelsels waar ooie elke agt maande lam. Waar lammers vroeër gespeen word, herwin ooie gouer hulle massa. Vir elke 1 kg wat 'n ooi swaarder is met paring, styg die lampersentasie met ongeveer 1.5 %.

- Om inkomste te verhoog omdat dit vertikale uitbreiding van skaapboerdery moontlik maak.
- As 'n aparte vertakking bedryf te word waar lammers ook ingekoop word.

'n Skaapvoerkraal vereis baie meer kundigheid asook 'n baie hoër bestuurspeil as dié van 'n beesvoerkraal en die vlak daarvan is meer vergelykbaar met dié van 'n melkery. Voer-omsetting (kg voer ingeneem per kg massatoename) is die heel belangrikste faktor om in 'n voerkraalonderneming op te konsentreer om winsmarges te verbeter veral in tye van hoë voerpryse en relatief lae vleispryse.

Voeromsetting (VOS) verbeter soos die energiekonsentrasie van die rantsoen verhoog deurdat die voerinname daal terwyl die groeitempo (GDT) toeneem. Die tipe en gehalte van die voerkraallam en die -rantsoen asook die vlak van die voerkraalbestuur, veral suksesvolle aanpassing, speel ook 'n kardinale rol om GDT en VOS en dus wins te verbeter.

'n Deel van die ingenome voedingstowwe word vir die onderhoud van die dier self gebruik, met ander woorde hierdie voedingstowwe is nie vir groei beskikbaar nie. Hoe langer die dier dus in die voerkraal staan, hoe meer voedingstowwe word dus vermors. Dit is dus logies dat hoe beter die voeromsetting en hoe hoër die groeitempo is, hoe meer kostedoeltreffend is die afronding van die lammers en hoe meer wins word genereer.

Tipe en gehalte voerkraallam

Die gehalte van die lammers wat afgerond word, het 'n groot invloed op die voeromsetting en groeitempo van die lammers en gevvolglik die winsgewendheid daarvan.

Die gesegde: "You cannot feed the wrong lamb right" is in hierdie geval baie waar. Swak en boepenslammers asook enige lammers wat nie 'n hoë groeitempo in die voerkraal handhaaf nie, moet so gou moontlik verkoop word omdat hulle die winsgewendheid van hierdie onderneming verlaag.

Die ideale voerkraallam moet aan die volgende vereistes voldoen:

- 'n Gesonde lam ('n swak boepenslam presteer nie). Moenie siek lammers vir 'n voerkraal aankoop nie.
- 'n Jong (3 – 6 maande), goed uitgegroeide lam met 'n dun vetlaag en 'n groot karkas (28 – 32 kg).
- 'n Vleistipe lam met 'n hoë groeipotensiaal. Vleis- en vleiswoltipes presteer beter as woltipes en tipes wat geneig is om oormatig vet aan te pak omdat vetaansit meer energie vereis as spiergroei. Vleiswoltipes groei nie net vinnig nie, maar produseer ook wol wat 'n ekstra inkomste genereer.

Soms is Dorpers gewild omdat hulle velle dikwels 'n hoë premie verdien.

- 'n Kruisraslam wat weens basterkrag 'n baie hoë GDT met 'n uitstekende VOS het.
- 'n Ramlam of kriptorchid (d.i. waar die testes eers in die liggaamsholte ingedruk en die rekkie daarna om die skrotum gesit word) omdat hulle stadiger en minder vet aansit, tot
 - 19 % hoër GDT en tot 9 % beter VOS het. Bemarking moet egter voor geslagsrypheid
 - (4 – 8 maande ouderdom afhangend van die ras) geskied om te verhoed dat afgradering weens sekondêre manlike eienskappe plaasvind. Ramlammers behoort nie afgekeur te word nie, solank hulle nog net nie gewissel het nie.
- Gee voorkeur aan lammers wat kruipvoeding ontvang het of wat gewoond is aan byvoeding. In 'n ondersoek waar lammers kruipvoeding ontvang het, was hulle voer-omsetting 3.51:1 teenoor die 5.18:1 van dié lammers wat 'n voedingsknou (geen kruipvoeding) ervaar het.

- Lammers presteer beter in voerkrale as ou ooie omdat hulle 'n baie beter voeromsetting het. Die fisiologiese vermoë van 'n lam om voer na vleis om te sit, is afhanglik van sy ouderdom, met ander woorde hoe jonger die lam is, hoe beter is die voeromsetting (VOS). $VOS = 2 + 0.025X$, waar X = ouderdom met die aanvang van afronding.
- Koop voerkraallammers in die nabijheid van die voerkraal om vervoerkoste en spanning te beperk.

Tipe en gehalte voerkraalrantsoen

Om maksimum wins in 'n voerkraal te realiseer, is dit van kritieke belang om die voerkoste per kg massatoename te verlaag, hoofsaaklik deur die verbetering van die voeromsetting. Dit kan egter nie geskied deur die voerkraalrantsoen goedkoper te maak deur goedkoper grondstowwe (bv. newe- en/of afvalprodukte) met 'n lae energiedigtheid en voedingswaarde te gebruik nie omdat dit tot 'n drastiese verlaging van die voeromsetting sal lei.

Uitstekende voeromsetting en gevoglike hoë winsmarges is slegs moontlik indien 'n energierekke, hoë gehalte gebalanseerde rantsoen wat al die kritieke voedingstowwe (bv. oplosbare, degradeerbare en deurvloeiproteïen) asook minerale, spoorelemente en vitamenes in die regte hoeveelhede en verhoudinge bevat, gebruik word.

Verder moet die rantsoen 'n optimum hoeveelheid ruvoer bevat om maksimum kragvoerinname te verseker, maar terseldertyd suurpens te voorkom

'n Voerkraalrantsoen moet aan die volgende vereistes voldoen:

- 'n Hoë insluitingsvlak van energiebronne om 'n hoë GDT en 'n uitstekende VOS te verseker. Mielies is die heel beste energiebron omdat dit baie hoog in energie en ook baie smaaklik is.

Heel garspitte lewer ook uitstekende resultate. Graanneweprodukte soos "hominy chop" en semels is baie lywig en nie so smaaklik nie en het 'n laer voerinname en swakker VOS tot gevolg.

Gevalle is gerapporteer waar die GDT met tot 100 g/lam/dag verhoog is toe chop en semels met mielies vervang is. Die nadele van "hominy chop" en semels kan in 'n mate oorkom word as hulle

saam met die ander bestanddele verpil word. Daarbenewens is semels baie hoog in fosfor wat tot blaassteenvorming aanleiding gee.

- 'n Lae insluiting van 'n hoogs verteerbare en smaaklike ruvoer met 'n hoë voedingstofinhoud. Lusern is feitlik die enigste ruvoerbron wat aan hierdie vereistes voldoen en dien ook as 'n uitstekende natuurlike buffer weens sy hoë kalsiuminhoud.

Die kwaliteit van die ruvoer speel 'n belangrike rol by voerinname en GDT van lammers. Brand et al. (1991) vind 'n reglynige afname in voerinname en GDT met die stapsgewyse vervanging van lusernhooi met laegraadse ruvoer soos strooi.

Hoë ruvoerinsluiting asook die gebruik van 'n swak kwaliteit ruvoer met die doel om die rantsoen goedkoper te maak, verlaag die biologiese prestasie (i.t.v. GDT en VOS) en verhoog gevvolglik die voerkoste per kg vleis geproduseer.

- 'n Hoë spoorelement- en vitamienvlakte is noodsaaklik om 'n hoë GDT en uitstekende VOS te verseker asook vir 'n sterk immuunstelsel om hoë weerstand teen siektes te verseker. Beide Voermol SS 200 en Procon bevat hoë vlakke van noodsaaklike spoorelemente en vitamienes in die regte verhoudinge.
- Hoogs smaaklik en nie stowwerig nie om hoë innames te verseker. In hierdie verband is die gebruik van melassegebaseerde produkte (bv. Voermol SS 200, Voermol Procon 33 en Voermol Melasemeel) hoogs aan te beveel.
- Moet 'n hoë gehalte proteïenkonsentraat bevat wat deurvloeiproteïen voorsien (bv. Voermol SS 200 en Procon 33) om spiergroei te bevorder; GDT te verhoog en VOS te verbeter. Deurvloeiproteïeninsluiting in die vorm van Voermol Procon 33 en SS 200 verhoog uitslagpersentasie omdat dit spiergroei bevorder en oormatige vetaansit voorkom, 'n aspek wat al hoe belangriker word soos die verbruiker skraker vleis (A1) verkies.
- Moet sekere medikamente bevat om optimale diereprestasie te verseker. Groeitempo van lammers is baie nou verwant aan voeromsetting en dus sal enige middel wat die voeromsetting verhoog ook die groeitempo verhoog.

Dit is belangrik om daarop te let dat hoe duurder hoë gehalte grondstowwe word, hoe belangriker en kritieker raak die gebruik van groeibevorderaars en groeistimulante om die voeromsetting te verbeter en dus wins te maksimeer. Waar hierdie middels in kombinasie gebruik word, kan dit voeromsetting met tot 20 – 25 % en selfs meer verbeter. Voermol SS 200 bevat 'n ionofoor, 'n sogenaamde groeibevorderaar, wat die vlugtige vetsuurverhouding in die rumen verander waardeur groei en voeromsetting met tot 10 tot 15 % verbeter word en terselfdertyd help dit om koksidiose en suurpens te beheer.

Voermol SS 200 bevat verder ook sekere spesifieke teikenmedikasies soos sinkbasitrasien, ammoniumsoute en buffers. Hoë energieryke rantsoene is geneig om lewerabsesse te veroorsaak wat diereprestasie onderdruk. Sinkbasitrasien voorkom die vorming van sodanige lewerabsesse en verbeter VOS met 2 tot 3 %.

Verder bevat dit ook ammoniumsoute om blaasstene te voorkom asook buffers om suurpens (asidose) te beperk.

- Die ideale volledige voerkraalrantsoen in 'n gemaalde vorm vir lammers is: 150 kg gemaalde lusern (20 – 25 mm partikellengte) + 200 kg Voermol SS 200 (V8592) + 50 kg Voermol Procon 33 (V12701) + 80 kg Voermol melasemeel (V1995) + 525 kg gemaalde mielies of heel gars. Hierdie rantsoen gee uitstekende VOS en uitslagpersentasies van so hoog as 50 % is al gerapporteer. Indien uitslagpersentasie laer is as 45 % moet ondersoek onverwyld ingestel word, want dit is een plek waar 'n voerkraal groot finansiële verliese kan lei. In hierdie verband is dit hoogs aan te beveel om lammers direk oor die skaal te verkoop.
- Hoewel gemaalde voerkraalrantsoene uitstekende resultate lewer, word beter diereprestasies met verkorrelde rantsoene (bv. 150 kg lusern + 200 kg Voermol SS 200 + 50 kg Voermol Procon + 600 kg mielies) verkry weens 'n hoër inname en omdat vermorsing aansienlik beperk word.

Suksesvolle en doeltreffende aanpassing in die voerkraal

Uitstekende diereprestasies in 'n voerkraal is grootliks afhanglik van doeltreffende en

suksesvolle aanpassing en gevolglik moet lammers stadig en geleidelik op die voerkraalrantsoen aangepas word. Suksesvolle aanpassing kan as volg geskied:

- Gebruik lynkrippe met voldoende vreetspasie (250 tot 300 mm/lam ? moet verkieslik almal gelyktydig kan vreet). Selfvoerders moenie in voerkrale gebruik word nie omdat stadige en geleidelik aanpassing daarmee nie moontlik is nie.
- Voer vir die eerste 10 tot 14 dae addisioneel eenkant 'n goeie gehalte ruvoer (bv. ongemaalde lusernhooi) ad lib. om suksesvolle aanpassing te verseker. Die addisionele lusernhooibyvoeding kan na ongeveer 10 tot 14 dae gestaak word. Die fisiese voorkoms van die mis moet as aanduiding dien of lusernhooibyvoeding gestaak kan word. As die mis pap is, moet langer met addisionele lusernhooibyvoeding voortgegaan word.
- Begin die eerste dag met slegs 200 g van die volledige voerkraalrantsoen per lam en verhoog dit daarna elke dag met 100 g/lam tot ad lib.-peil (3.5 – 4.5 % van liggaamsmassa), dit is gewoonlik wanneer hulle begin om voer in die krippe te begin los. Die daaglikse voerkraalrantsoen moet in twee gelyke porsies (een helfte in dieoggend en die ander helfte laatnamiddag) gevoer word. Na aanpassing moet die diere minstens twee tot drie keer per dag gevoer word en die voedingspeil moet so wees dat daar voor elke voeding nog 'n klein bietjie voer in die krippe is. Dit sal verseker dat hulle maksimum voer inneem, wat maksimum groei tot gevolg sal hê.
- Hoe meer dikwels vars voer gevoer word, hoe hoër is die dier se voerinname en hoe vinniger gaan hy groei. Tot 1 kg voer per kg massatoename word met hoë frekwensievoeding gespaar waardeur die voeromsetting verbeter en die wins verhoog word. Vars voer moet minstens twee keer per dag gevoer word. Gedurende die warm maande is dit veral wenslik om vroegoggend ongeveer 30 % en laatnamiddag ongeveer 70 % van die voerkraalrantsoen te voer. Die diere neem min of geen voer op die warmste deel van die dag in. Dit is egter belangrik dat die diere hulle totale daaglikse rantsoen binne die verloop van 24 uur inneem.
- Indien lammers nooit saam met hulle moeders byvoeding ontvang het nie, word dikwels aanvanklik probleme ondervind om hulle te leer om die voerkraalrantsoen te vreet. Hierdie lammers moet vir die eerste drie tot vyf dae slegs ongemaalde lusernhooi in die krippe gevoer word. Die aanpassing op die voerkraalrantsoen behoort dan eers op die vierde of sesde dag te begin. Begin dan op hierdie stadium (vierde of sesde dag) met die aanpassing op die voerkraalrantsoen op dieselfde wyse as hierbo genoem, naamlik met 200 g/lam, wat dan daagliks met 100 g/lam/dag tot ad lib.-voedingspeil verhoog word.
- 'n Alternatiewe aanpassingsmetode is om die lammers eers in die weidingskampe geleidelik op die voerkraalrantsoen aan te pas (preconditioning) waardeur die stres ook verminder word.
- Dorpers moet baie versigtig en stadig aangepas word omdat hulle meer geneid is om suurpens en laminitis in voerkrale te kry. Met spesiale geformuleerde rantsoene en doeltreffende buffers kan dit egter oorkom word.
- Lammers wat lakseer, moet uit die voerkraal verwijder en behandel word. Hulle moet verkieslik in 'n "hospitaalkraal" geplaas word en weer van vooraf stadiger en oor 'n langer periode aangepas word. Indien maagwerk a.g.v. suurpens is, doseer met 20 tot 100 g koeksoda per lam.
- Skaamvreters, hulle kan uitgeken word aan die hongerholtes agter die ribbes onder die rugstring, moet ook verwijder word en dalk saamgegroep word en van vooraf stadig aangepas word.
- Daar is soms enkele lammers wat feitlik niks van die voerkraalrantsoen vreet nie. Hulle moet ook verwijder word en van vooraf op smaaklike lusernhooi aangepas word en daarna geleidelik op die voerkraalrantsoen. Indien dit nie suksesvol is nie, moet hulle óf op die weiding afgerond word óf hulle moet dadelik verkoop word.

Algemene voerkraalaspekte van kritieke belang

Betekenisvolle verhoging in winsmarges is moontlik as die volgende riglyne gevvolg word en die volgende aktiwiteite uitgevoer word:

- Lammers moet met innname in die voerkraal in homogene (eenderse) groepe volgens massa,

kondisie, ras en geslag ingedeel word. Die ideale tropgrootte is 25 tot 50 lammers per kraal met 'n maksimum van 100 lammers. Dit is raadsaam om nie die groepe gedurende die voerperiode te verander nie. Te groot troppe gee tot groter voorkoms van skaamvreters en voerstakers aanleiding. Laasgenoemdes behoort van die dominante (sterk aggressiewe) vreters geskei te word. Te groot troppe bemoeilik ook die opsporing van diere met siektes en probleme.

- Lammers moet binne 24 uur na inname in die voerkraal geprosesseer word (beperk stres in die voerkraal omdat dit die voerkraalprestasie nadelig beïnvloed deur die hantering van diere asook die uitvoer van alle aktiwiteite in die voerkraal altyd rustig en kalm te laat geskied):
- i. Indien dit nie moontlik is nie, moet lammers met lang wol met inname geskeer word. Geskeerde lammers het 'n hoër voerinname en groei dus vinniger (300 vs. 260 g/dag) met 'n beter voeromsetting (5.1 vs. 6.0:1). Indien dit egter baie koud is, moet hulle nie geskeer word nie, want dit verhoog hulle onderhoudsbehoefte wat weer die voeromsetting verlaag. Ideaal is as lammers ongeveer drie tot vier weke voor inname geskeer word.
- ii. Lammers moet met 'n doeltreffende breëspektrumdoseermiddel gedoseer of gespuit word wat beide interne (insluitend neuswurm) en eksterne parasiete beheer asook met 'n breëspektrumentstof, wat onder andere bloednier en pasteurella bevat, geïmmuniseer word. Ander entings word slegs gedoen indien siektes voorkom.
- iii. Die insputing van Multimin (sonder koper) en Vitamien A en E is hoogs aanbeveel. In 'n ondersoek het dit groei met 15 % en voeromsetting met 13 % verbeter (Van Niekerk, 1986).
- iv. Lammers moet met 'n geskikte oorinplantaat (bv. Ralgro® of Zeraplix) geïnplanteer word. Hierdie inplantate is groeistimulante wat groei met tot 16 % en voeromsetting met tot 15 % verbeter (Strydom, 2004) deurdat dit spiergroei stimuleer en vet-neerlegging vertraag. Gevolglik kan voerkraaldiere langer gevoer word voordat hulle oorvet word.
- v. Lammers moet verkieslik met genommerde oorplaatjies geïdentifiseer word sodat hulle individuele groei voortdurend gemonitor

kan word deur gereelde wegings (weekliks). Voerinname moet minstens weekliks gemonitor word vir berekening van gemiddelde voeromsetting asook vroeë opsporing van siek diere.

- vi. Alle voet- en oogprobleme moet ook behandeld word om te verhoed dat dit verder versprei.
- Bekamp stof en modder, want dit verlaag voerkraalprestasie terwyl dit onderskeidelik ook tot oogprobleme en siektetoestande kan veroorsaak. Verder moet prosessering of aktiwiteite tydens buitengewone hoë temperatuur vermy word.
- Maak voorsiening vir voldoende vloeroppervlakte (minimum 1.5 – 2.5 m²/lam, maar 5 tot 8 m²/lam word as ideaal beskou, veral onder natter toestande). Die vloeroppervlakte oftewel kraalpasie hang van die geaardheid en dreinasievermoë van die grond (bv. sand of klei; vlak of diepgrond); helling; reënval; tipe en getal skape af.
- Vir goeie dreinasie om vrotpootjie en siektes te beperk, moet die voerkraal verkieslik 'n helling van 2 tot 6 % hê. 'n Helling van minder as 2 % het tot gevolg dat die reënwater nie wegloop nie terwyl 'n helling van meer as 6 % verspoeling tot gevolg het. Die helling moet weg van die woonhuis wees en die voerkraal moet so geleë wees dat die heersende winde die stank weg van die huis waai. Vir maksimum skaduwee behoort die voerkraal verkieslik in 'n oos-wesrigting geleë te wees. Die vloeroppervlakte moet vir 'n gedeelte van die dag in direkte sonlig te wees om krale droog te hou en die opbou van bakteriese besmetting te beperk. Sonlig is die goedkoopste ontsmettingsmiddel. Indien die vloer-oppervlakte as gevolg van urine nat bly, breek die ureum in die urine na ammoniak af. Ammoniak irriteer die asemhalingskanale wat weer die groeprestasie benadeel weens swak eetlus as gevolg van 'n voortdurende gehoes en dit kan selfs tot longontsteking aanleiding gee.
- Voorsien voldoende skaduwee (0.5 – 1.0 m²/lam) gedurende warm weer en skuiling gedurende koue, nat winderige weer. Dit is niks ongewoons nie dat die GDT met 30 tot 50 % gedurende ongure weer kan val nie. As gevolg van hoë voerinnames moet voerkraaldiere van baie hitte ontslae raak wat ontstaan weens die metaboliese prosesse in die

liggaam. Skape koel af deur warm vogtige lug uit te asem en koel droë lug in te asem. As die omgewingstemperatuur hoog ($> 28^{\circ}\text{C}$) is, asem die dier warm lug in en koel dus nie af nie.

Gevollik drink die dier meer water, vreet minder en groei dus stadiger met 'n swakker voeromsetting. Skaduwee moet verkieslik aan die teenoorgestelde kant van die voer- en waterkrippe wees om samedromming by die krippe te verhoed wat toegang vir ander diere na die krippe sal verhoed. Verkieslik behoort beide die voer- en waterkrippe ook van skaduwee voorsien te word. Skadunette, dekriet of selfs koeltebome kan vir skaduweevoorsiening gebruik word, want dit is goedkoper as dakplate.

- Lynkrippe vs. selfvoerders. Plaaslike waarnemings toon dat lammers wat in lynkrippe gevoer is tot 130 g/dag vinniger gegroei het as waar selfvoerders gebruik is. Met selfvoerders word die voer meer besoedel deur onder andere speeksel wat dit onsmaklik maak en tot lae voerinnames lei. Met selfvoerders is daar 'n beperkte voerkripspasie wat tot lae voerinnames lei. Voerinname is direk afhanglik van voerkripspasie. Volgens Arnold en Maller (1977) neem die getal nie-vreters en skaamvreters toe as die voerkripspasie kleiner as 120 mm/lam is. Waar diere meer as een keer per dag gevoer word, moet minstens 120 tot 160 mm vreetspasie per lam beskikbaar wees.

Om maksimum voerinname te verseker veral waar meer kere per dag gevoer word, is die ideaal 250 tot 300 mm vreetspasie per lam of nog beter, voldoende vreetspasie sodat alle lammers gelyktydig kan vreet. Die voerkrip moet minstens 250 mm diep en 250 mm wyd wees terwyl die agterkant (gedeelte wat die verste van die vretende lam is) toe moet wees sodat die lammers nie die voer uit die krip gooï wanneer hulle vreet nie. Die gedeelte van die voerkrip wat die naaste aan die lam is, moet twee kabels hê wat onderskeidelik 200 mm van die voerbak se boonste rand en 200 mm van mekaar is om te verhoed dat die diere nie daarin kan trap, mis of urineer nie. Voerkrippe moet verkieslik ook teen wind en reën beskerm wees.

- Hoër voerinname word verkry met voerkrippe wat \pm 250 tot 400 mm van die grondoppervlakte is as waar krippe grondhoogte

is. Voerkrippe moet maklik gevul en skoon-gemaak kan word. Verder moet dit so ontwerp word dat daar sementstrook van 1.5 tot 2 m, met 'n helling, is waar die lammers staan en vreet. Die voerkrippe moet so ver moontlik vanaf die waterbak wees om die besoedeling van die drinkwater te voorkom.

- 'n Hoë vlak van voerkripbestuur is van uiterste belang vir 'n winsgewende voerkraal. Daarom moet voldoende voorsorg getref word dat die voer nie nat reën nie terwyl die voerkrippe gereeld skoon gemaak word om die ontwikkeling van mikotoksiene te bekamp.
- Voldoende skoon en koel drinkwater moet te alle tye beskikbaar wees. Waterbakke moet minstens twee tot drie keer per dag of elke keer wanneer die diere gevoer word, baie deeglik skoongemaak word. 'n Skaap drink nie vuilwater nie en 'n dors skaap vreet sleg met 'n gevolglike swak voeromsetting.

Groot waterbakke word nie aanbeveel nie, want dit is moeilik om skoon te maak terwyl dit die voerkraal oormatig nat maak as dit skoongemaak word. Een balklepvarktipe waterbak (150 – 200 mm deursnee) is voldoende vir 50 en selfs 100 skape mits die waterdruk hoog is. Waterkrip moet binne 3 uur in die skaap se waterbehoeftes voorsien.

Waterbakke moet so ver as moontlik van die voerkrip wees en ongeveer 300 – 500 mm bokant 'n beton platvorm, om misbesoedeling te beperk, geplaas word. Maak voorsiening vir tot 7 liter drinkwater per skaap per dag. Voorsiening moet ook gemaak word vir watertenke wat stoorkapasiteit vir minstens drie dae se watervoorraad het. Indien diere nie voldoende water inneem nie, word hulle voerinname en dus groei drasties gestrem. Lakkende waterbakke moet vermy word, want die enigste plekke waar vlieglarwes en koksidiouse organismes kan uitbroei, is in die nat mis.

- Voerkraaldiere moet minstens tweemaal per dag vir probleme en siektes (ooginfeksies, laksering, koksidiose, chlamidia-infeksies wat diere se knie- en hakskeengewrigte laat opswel; sweerklou of vrotpootjie, ensovoorts) geïnspekteer word en dit moet dadelik reggestel of behandel word. Onthou: dit is die voerkraalbestuurder se oë wat die diere vetmaak!!
- Indien meer as 1 % vrektes in 'n voerkraal

voorkom, moet oorsake gediagnoseer en voorkomende beheermaatreëls ingestel word. Daar moet egter gestreve word na minder as 0.5 % vrektes in die voerkraal.

- Soos lammers markklaarheid bereik, moet hulle bemark word, verkieslik eenkeer per week. Om te verhoed dat lammers die wins opvreet, moet daar, afhangend van die innamemassa, op maksimum staandae (bv. Merino's 55 – 60 dae; vleisras- en kruisraslammers 35 – 42 dae; ou ooie maksimum 30 dae) gewerk word. Lammers wat na hierdie tydperk nog nie markklaar is nie, moet bemark word, anders vreet hulle die wins op. Waar lammers te lank gevoer word, kan dit tot oormatige vetneerlegging en dus swak gradering lei. Dit is baie duurder om vet as spier aan te sit!!
- Voerkraalmis moet as kunsmis vir gewasse in saaiboerderye of vir tuine bemark word omdat dit 'n uitstekende addisionele inkomstebbron is.

Samevatting

Die tipe en gehalte lam wat gevoer word asook die tipe en gehalte van die voerkraalrantsoen is sleutelfaktore in die bepaling van winsgewendheid. Die gebruik van sogenaamde "goedkoop" rantsoene wat 'n hoë persentasie laegraadse ruvoer, graanneweprodukte en afvalprodukte bevat, is dikwels verantwoordelik

vir lae groeitempo en swak voeromsetting wat voerkraalwins ernstig knou.

Om steeds wins te maak in tye van hoë graanpryse word aanbeveel dat 'n hoë kwaliteit gebalanseerde rantsoen gebruik word en dat slegs goeie gehalte lammers, wat in voerkrale presteer, afgerond word. Ondanks die hoë graanpryse kan die afronding van 'n skraal nie-marklaarlamb (A0) om sy graad na 'n A2 te verbeter, egter steeds geregverdig word deurdat sy vleiswaarde verhoog word.

Bestuurspraktyke veral dié wat te doen het met voedingsbestuur, gesondheidsbeheer en toesig asook doeltreffende fasiliteite speel ook 'n sleutelrol in die welslae van 'n skaapvoerkraal.

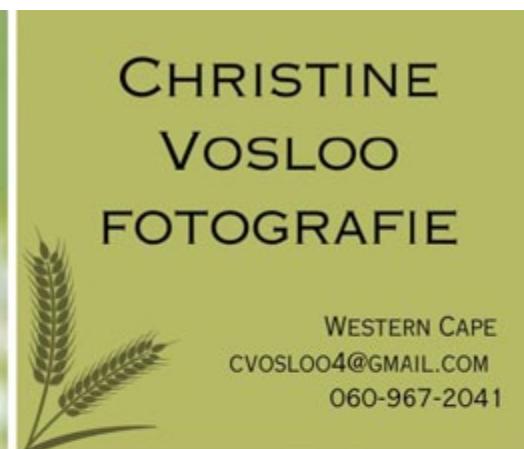
Vir verdere inligting oor die voerkraalafronding van lammers asook bestuurspraktyke en afrondingsrantsoene vir die produksie van natuurlik geproduseerde ISO 9002-gesertifiseerde vleis (Natural Lamb) skryf aan dr. Jasper Coetzee, Voermol Voere, Posbus 13, Maidstone 4380 of skakel Voermolse Hoofkantoor (032 – 439 5599) of stuur 'n e-pos aan info@voermol.co.za.

Geskryf deur: dr. Jasper Coetzee (jasprco@iafrica.com) op 8 Januarie 2010.

Inhoud: <https://www.landbou.com/landbou/kundiges/dierevoeding/lammers-grootmaak-vir-inkomste-20180405>

**CHRISTINE
VOSLOO
FOTOGRAFIE**

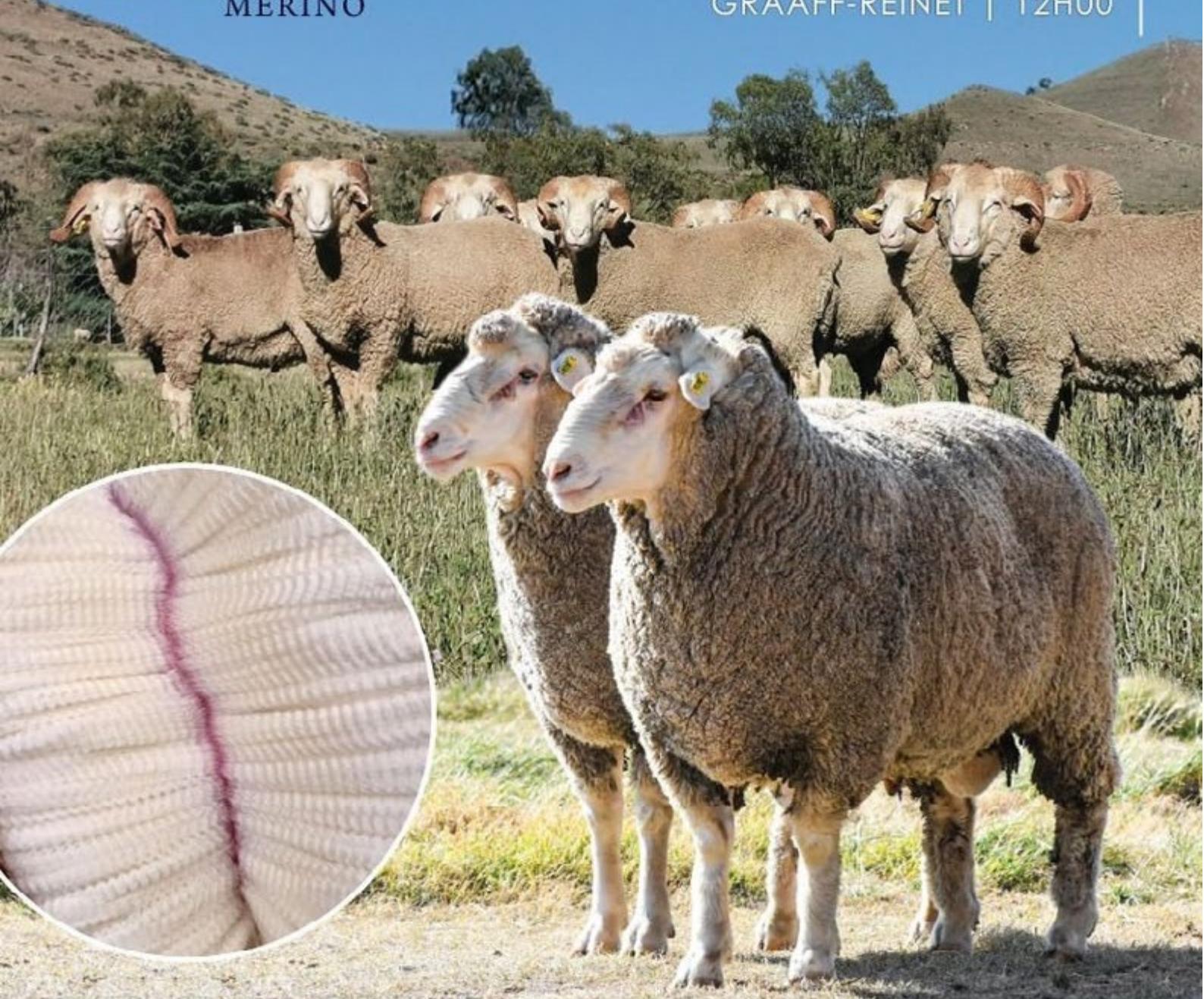
WESTERN CAPE
CVOSLOO4@GMAIL.COM
060-967-2041

Produksie Veiling^{20ste}

29 FEBRUARIE 2024
GRAAFF-REINET | 12H00

AANBOD: 45 HORING & POENSKOP MERINO RAMME

BOTANIESE SPORTGRONDE | GPS: S 32° 14'55.4" E 24° 31'32.3"

Theo Potgieter:
072 356 8940

Kleintjie Pienaar:
082 823 0648

Jaco Potgieter:
082 2104160

Afslaer JP Marais (BKB):

060 551 6537

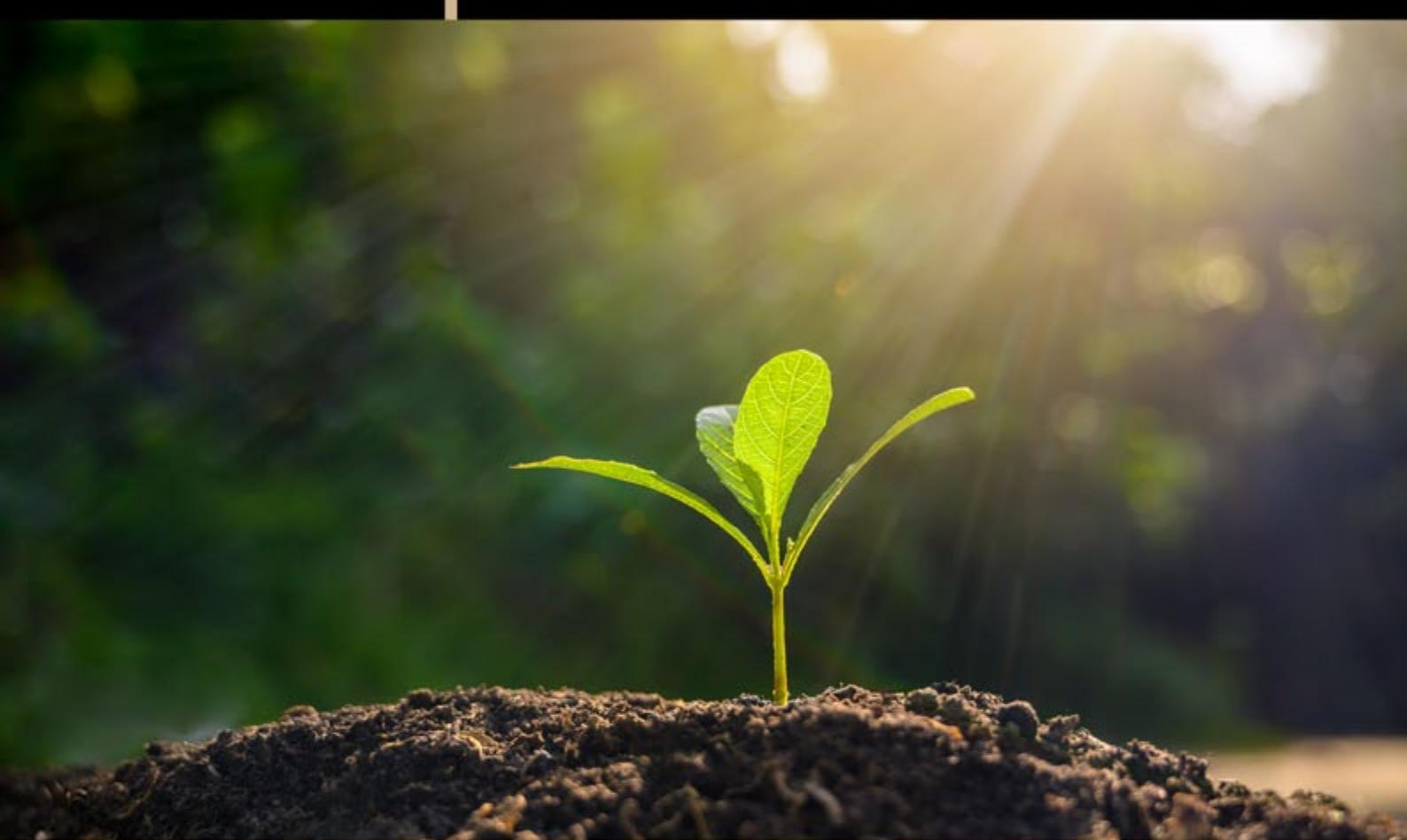
Christiaan Marincowitz (BKB):
082 826 0668

plaasbestuurder.co.za

Plaasbestuurder.co.za

**waar Boere verseker is van kwaliteit
kandidate en kandidate verseker is van
volhoubare Loopbaangeleenthede.**

So of jy 'n Boer of potensiele kandidaat is, besoek gerus ons webblad www.plaasbestuurder.co.za vir meer inligting rondom ons dienste en werkgeleenthede.

***Plaasbestuurder.co.za behartig jou
boerdery se werwingsproses, sodat jy
100% op jou boerdery kan fokus.***

www.plaasbestuurder.co.za

www.facebook.com/plaasbestuurder.co.za

info@plaasbestuurder.co.za

Vernon – 082 779 7788

Poste Beskikbaar

“Laat ons op jou personeelwerwing fokus sodat jy 100% op jou Boerdery kan fokus.”

Kontak Plaasbestuurder.co.za vir werksgeleenthede klik op die link – Werksgeleenthede · plaasbestuurder.co.za

Boerboel Wear Public

Nuwe Enkelsnit
"KALAHARI KERSFEES"
NOU BESIKKABAAR:

YouTube Apple Music iTunes Spotify

Is Boerboel al op JOU wenslys die Kersfees? #VarsVoorraad #WysJouVleis #DieBoerboelGevol #LocalsLekker

Boerboel Wear - Original audio

Belgian Malinois SACBR registered

Born 27 Nov 2023
Ready 26 Jan 2024

Vet checks and
vaccinations will be
up to date

MORE INFORMATION :

065 5528 567
Antasha Boucher

ADVERTISE WITH US TODAY!

Free Digital Magazine
since 2017

Reaches over 120 000 viewers monthly

WHY ADVERTISE WITH US

- Our farmers farm with their **smart devices** at hand.
- They actively **participate** in all our digital platforms.
- Our **three** e-magazines and videos are sent directly to farmers cellphones.

OUR EXTENSIVE REACH TO THE RIGHT MARKET

71,000+

Social Media followers

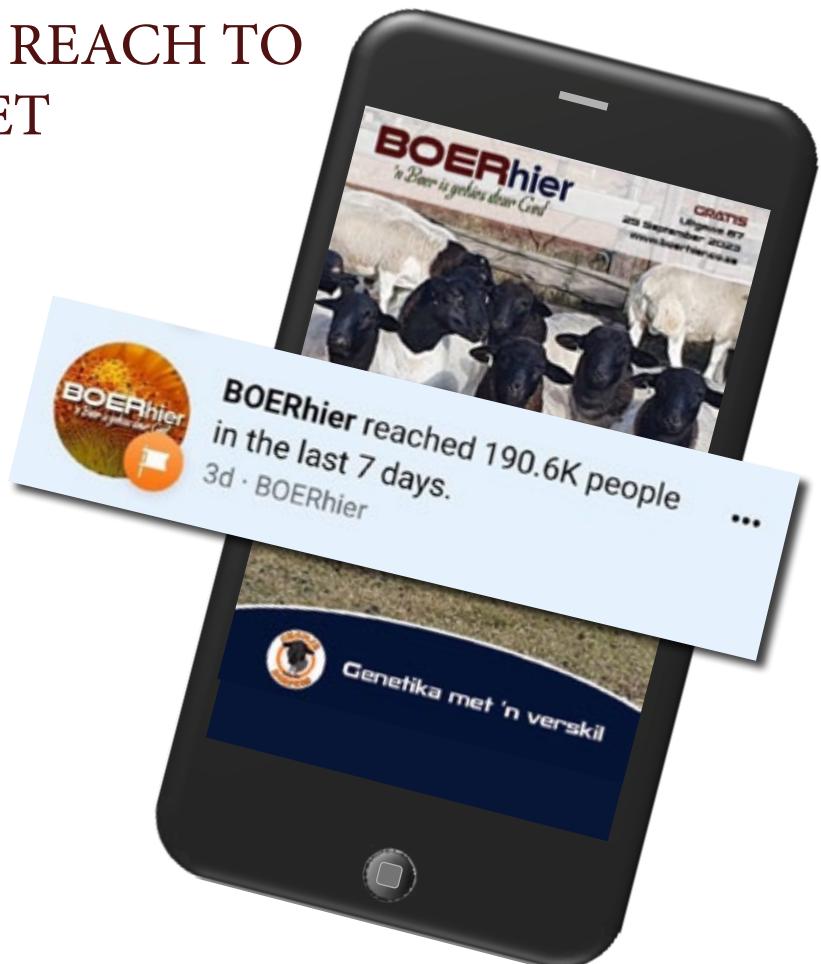
- BH Followers 36k
- FH Followers 8.7k
- BHV Followers 8k
- BHG Followers 14k
- FH Instagram 2k
- BH Instagram 2,7k

15,000+

Whatsapp database

34,000+

Email database

Contact us:

(0) 73 895 6392 | (0) 71 704 6282
 info@boerhier.co.za

www.boerhier.co.za

16TH OVERVAAL DEXTER CLUB AUCTION

**02 MAR 2024
11:00 SATURDAY**

WILLEM PRINSLOO LANDBOU MUSEUM

R104 OLD PRETORIA ROAD, DISTRICT RAYTON

Rocco Van Rooyen 082 799 2776 | Moolman Mentz 083 229 2500 | Billy Lyons 082 785 5498
Tian Botha 082 784 8804 | Nean van Zyl 076 324 2493

4 BULLS

60 FEMALE ANIMALS

**40 SUPERS &
WEANED CALVES**

BKB

Production Auction!

High Quality adaptable Dorpers on Bid!

FIRE & WINE VENUE

PRETORIA

16 MARCH 2024 | 11:00

Invest in adaptable Dorpers! Your success is in our interest!

Deon Cilliers
Cell: 079 887 4956

DE OUDE KRAAL *from* DORPERS *Rustenburg, NW*

On the Northern slopes of the Magaliesberg, in high Hartwater veld, we strive for size, fertility, adaptability & early Market readiness.

Jowilize Dorpers, Established in 2017
with well adapted animals. Bred for
fertility, hardiness and longevity.

Elize Visser Cell: 082 428 1406

JOWILIZE DORPERS from Potchefstroom, NW

BEMARKER Peet Kruger 082 809 3836 · **AFSLAER** Craig le Roux 082 808 7747
BOSVELD TAK potgietersrus@vleissentraal.co.za • www.vleissentraal.co.za

PRETORIA

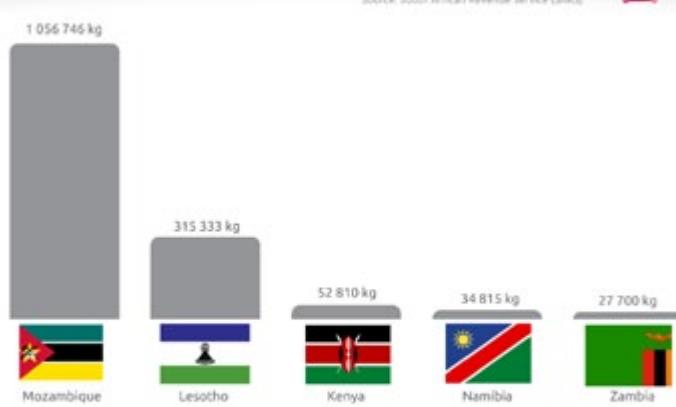
DID YOU KNOW?

WORLD OF PORK

Pork exports and imports increased during December 2023

South African pork exports: Top 5 December 2023

Source: South African Revenue Service (SARS)

21 EXPORT COUNTRIES

R47,00/kg
AVERAGE PRICE

LARGEST EXPORT MARKET

MOZAMBIQUE
R50,21/kg
AVERAGE PRICE

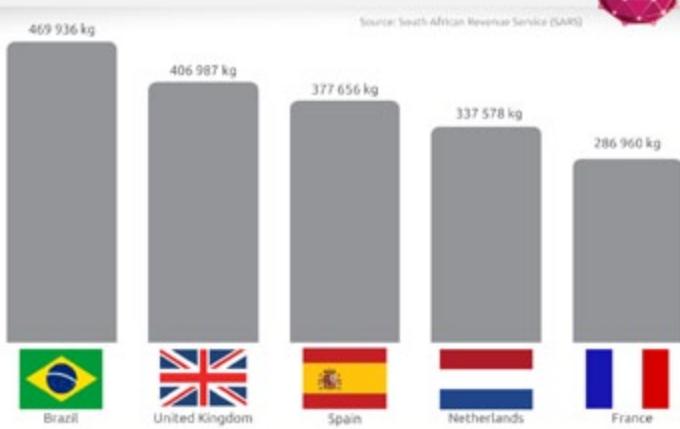
LARGEST IMPORT MARKET

BRAZIL
R54,51/kg
AVERAGE PRICE

During December 2023, South Africa exported 1,539,428 kg of specific pork products to 21 countries, a 48,3% increase in volume, compared to November 2023. The average export price reached R47,00/kg during December 2023, 7,8% lower than in November 2023 (R51,00/kg). The top three destinations for pork meat exports from South Africa were Mozambique, Lesotho and Kenya.

South African pork imports: Top 5 December 2023

Source: South African Revenue Service (SARS)

9 IMPORT COUNTRIES

R45,91/kg
AVERAGE PRICE

Source: Published by the South African Pork Producers Organisation (SAPP). The information provided is for general information purposes. All information is provided "as is" without warranties or guarantees of any kind. SAPP makes no representations or warranties of any kind, express or implied, as to the accuracy, timeliness, completeness, or usefulness of any information contained in this document.

During December 2023, import volumes of specific pork products reached 2,176,412 kg, 29,5% higher than the previous month, originating from 9 countries at an average import price of R45,91/kg. The average import price was 1,7% lower than the previous month (R46,72/kg). Brazil, the United Kingdom, and Spain were the top three exporters of pork meat to South Africa during December 2023.

[Download report](#)

WAT SÊ DIE MARKTE

Bees

A2/3 = R 53.72

B2/3 = R 48.59

C2/3 = R 47.41

SPEENKALF = R 35.76

Skaap

A2/3 = R 83.56

B2/3 = R 59.05

C2/3 = R 58.59

STOORLAM = R 37.67

Bokke

Ooie = R 41.75

Kids <30kg = R 58.64

Kids 30-40kg = R 41.04

Kids > 40kg = R 38.68

Pluimvee

Bevroe = R 36.35

Vars = R 37.25

IQF = R 33.21

Vark

Porkers = R 32.13

Baconers = R 31.71

Safex

Mielies = R 3735 /t

Sojabone = R 7750 /t

Sonneblom = R 8045 /t

Koring = R 6115 /t

Geld Eenhede

R / \$ = R 18.89

R / £ = R 23.85

R / € = R 20.36

As at 8 Februarie 2024

www.amtrends.co.za

BOERhier VEILINGS

Johannes 15:16

'Julle het My nie uitverkies nie, maar Ek het julle uitverkies en julle aangestel om vrug te gaan dra en dat julle vrug kan bly...'

- Jy is deur God gekies vir Sy eie spesiale doeleinades.
- Die Here wil hê dat jy met 'n doel en bestemming in jou hart moet leef.
- Hy wil hê dat jou lewe 'n blywende impak op almal om jou moet hê.
- Aanvaar dus jou aanstelling en soek maniere om 'n instrument in Sy hande te wees.

Gebed: Vader, dank U dat U hand op my lewe is en dat U my gekies en aangestel het om deel van U plan te wees. Ek gee my lewe aan U oor. Mag my lewe meer as net bestaan wees, maar mag my lewe ander met U liefde aanraak en bemoedig. Amen.

Lizelle

Dankie dat jy lekker saamgelees het! Stuur hierdie e-tydskrif aan na jou kontakte toe sodat hulle ook deel kan wees van ons familie!